

Būvniecības valsts kontroles birojs

INFORMATĪVAIS SEMINĀRS «PUBLISKO ĒKU EKSPLUATĀCIJAS KONTROLE»

07.04.2017.

Semināra saturs

10:00 – 10:15	Ievads. BVKB funkcijas un kompetence
10:15 – 11:15	Ēkas vizuālās apskates un novērtējuma galvenie principi
11:15 – 12:15	Ēkas mehāniskā stiprība un stabilitāte
12:15 – 12:45	<i>Kafijas pauze</i>
12:45 – 13:45	Ēkas ugunsdrošība, lietošanas drošība un vides pieejamība
13:45 – 14:45	Būvju ekspluatācijas uzraudzības ietvaros BVKB pieņemtais lēmums
14:45 – 15:00	Jautājumi un atbildes

Būvniecības valsts kontroles birojs

1. SADAĻA

BVKB KOMPETENCE UN FUNKCIJAS

Kontroles departamenta
Inspekcijas nodaļas inspektors
Gints Pelčers

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vizītkarte

- Būvniecības valsts kontroles birojs (turpmāk – BVKB) ir **Ekonomijas ministrijas pakļautībā** esoša valsts pārvaldes iestāde
- BVKB sāka darboties 2014.gada 1.oktobrī ar mērķi nodrošināt kvalitāti un drošību būvniecībā atbilstoši normatīvajam regulējumam un BVKB kompetencei
- **Valsts būvdarbu kontrole** BVKB piekritīgām būvēm, nedublējot pašvaldību būvvalžu funkcijas
- **Valsts ekspluatācijas kontrole** BVKB piekritīgās publiskās ēkās, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem

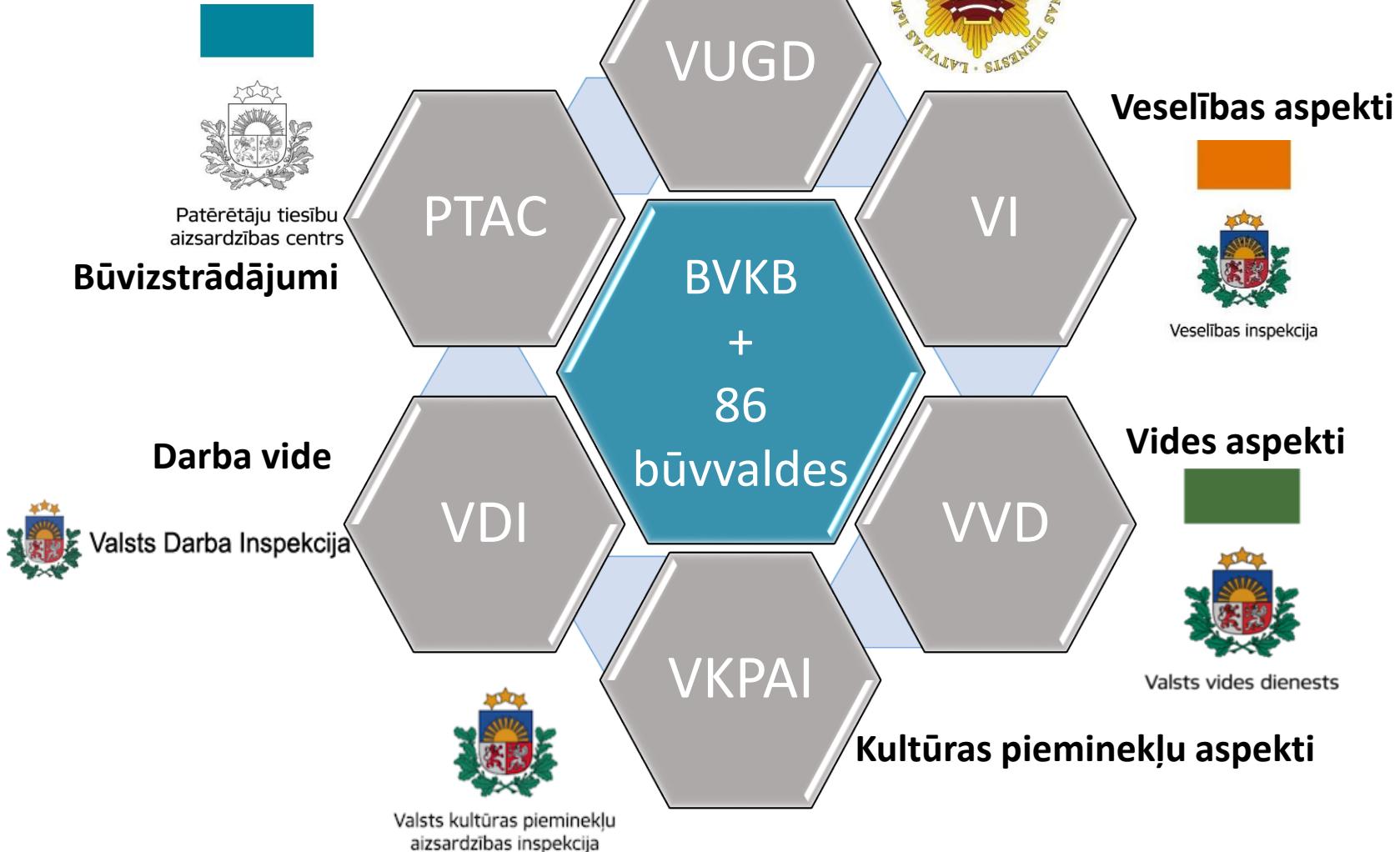
BVKB galvenās funkcijas

- **Nodrošina būvdarbu valsts kontroli, veicot šādu būvju būvdarbu kontroli un pieņemšanu ekspluatācijā:**
  - jaunu **publisku ēku būvniecību** un ekspluatācijā nodotu **publisku ēku pārbūve**, kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk > 100 cilvēkiem (turpmāk – **publiska ēka**)
  - tādu būvju **būvniecību**, kurai atbilstoši likuma «**Par ietekmes uz vidi novērtējumu**» 4.panta 1.daļas 1.punktam piemērojama IVN procedūra
  - jaunu būvju **būvniecību** vai ekspluatācijā nodotu būvju **pārbūve**, ja **ieceres iesniedzējs ir pašvaldība un būvdarbu līgumcena ir > 1,5 milj EUR (bez PVN);**
- **Nodrošina publisku ēku (> 100 cilvēkiem) ekspluatācijas uzraudzību**
MK noteikumi Nr.576 «Būvniecības valsts kontroles biroja nolikums», BL 6.¹ pants. Būvniecības valsts kontroles biroja kompetence

Būvniecības valsts kontroles birojs

Sadarbības partneri

Ekspluatācijas kontroles rezultāti

www.bvkb.gov.lv

Būvniecības valsts kontroles birojs

2015.gadā – 2076 ēkas

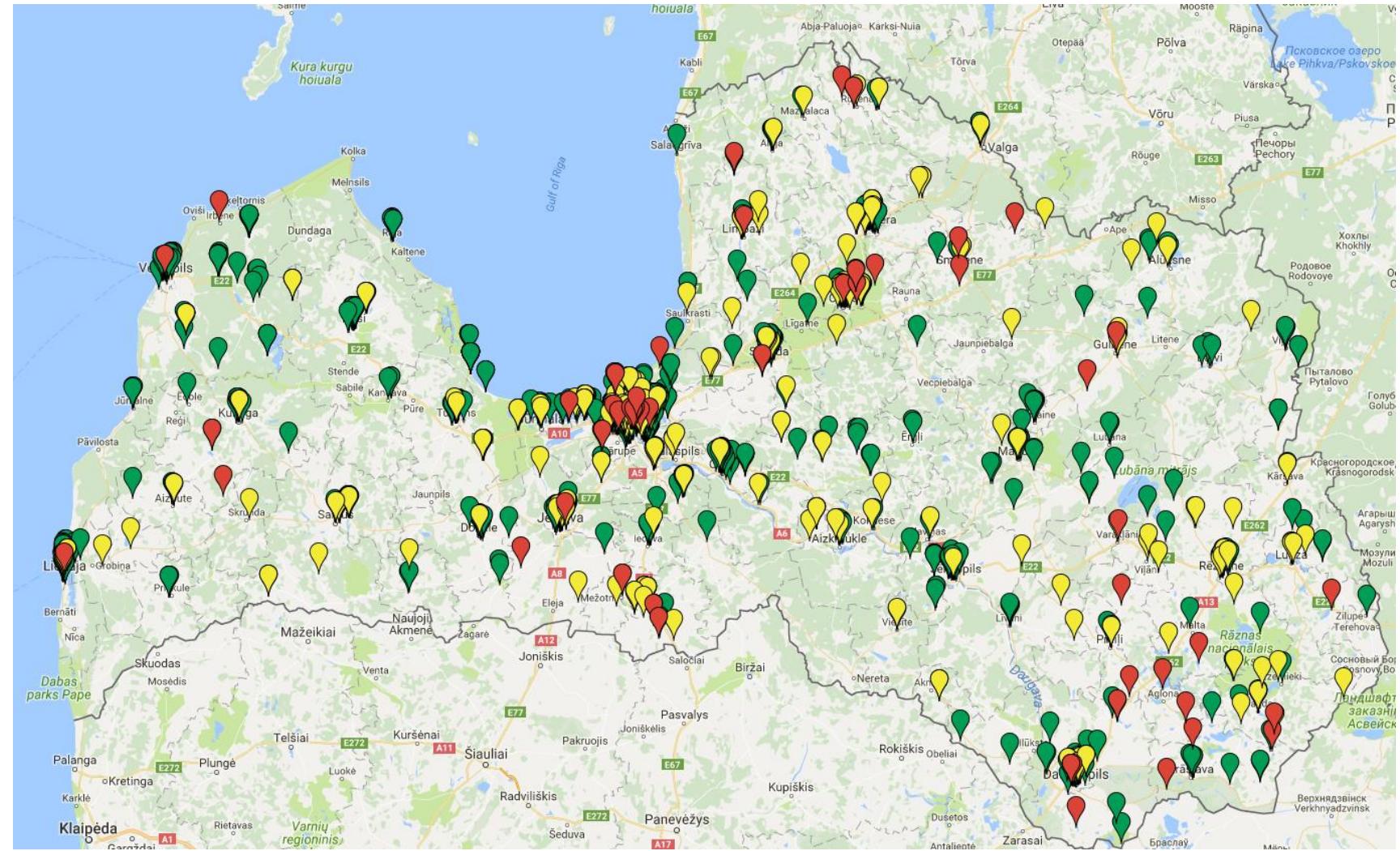
89% / 10% / 1%
1850/205/21

2016.gadā – 756 ēkas

53% / 41% / 6%
400/310/46

- Bīstamā stāvoklī
- Sliktā stāvoklī / drošība jāuzlabo
- Teicamā vai labā stāvoklī

Būvniecības valsts kontroles birojs

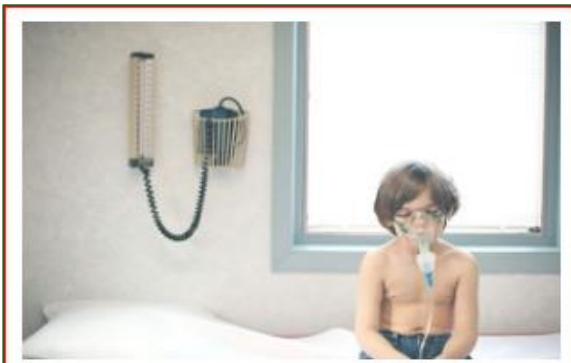
Ekspluatācijas kontroles ietvars

Mehāniskā stiprība

Ugunsdrošība (VUGD)

Higiēna un vide (VI un VVD)

Vides pieejamība

UNIVERSAL DESIGN

Making design accessible to everyone in society

7 PRINCIPLES OF UNIVERSAL DESIGN:

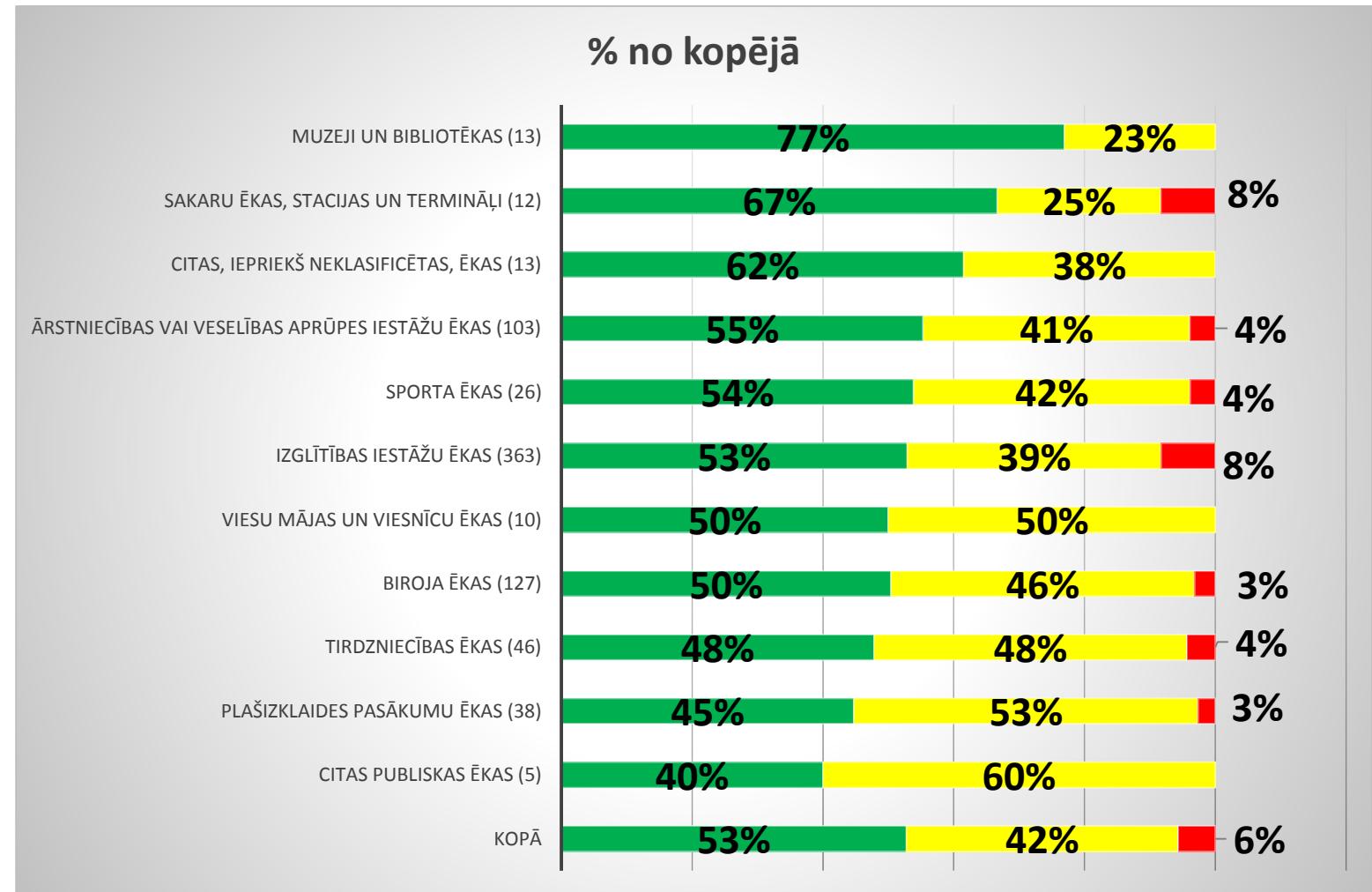
- = Equitable
- = Flexibility
- = Simple & intuitive
- = Perception information
- = Tolerance for error
- = Low physical effort
- = Size & space

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Kopumā labākā stāvoklī ir muzeji un bibliotēkas ar drošo ēku īpatsvaru 77%
- Sliktākā stāvoklī ir plašizklaides pasākumu ēkas ar nedrošo ēku īpatsvaru 55% un citas publiskas ēkas ar nedrošo ēku īpatsvaru 60%
- No *ielākajām* publisko ēku grupām (skolas, biroji un veikali) vairāk problēmu ir tirdzniecības ēkās ar nedrošo ēku īpatsvaru 52%

Stāvoklis pēc ēkas lietošanas veida*

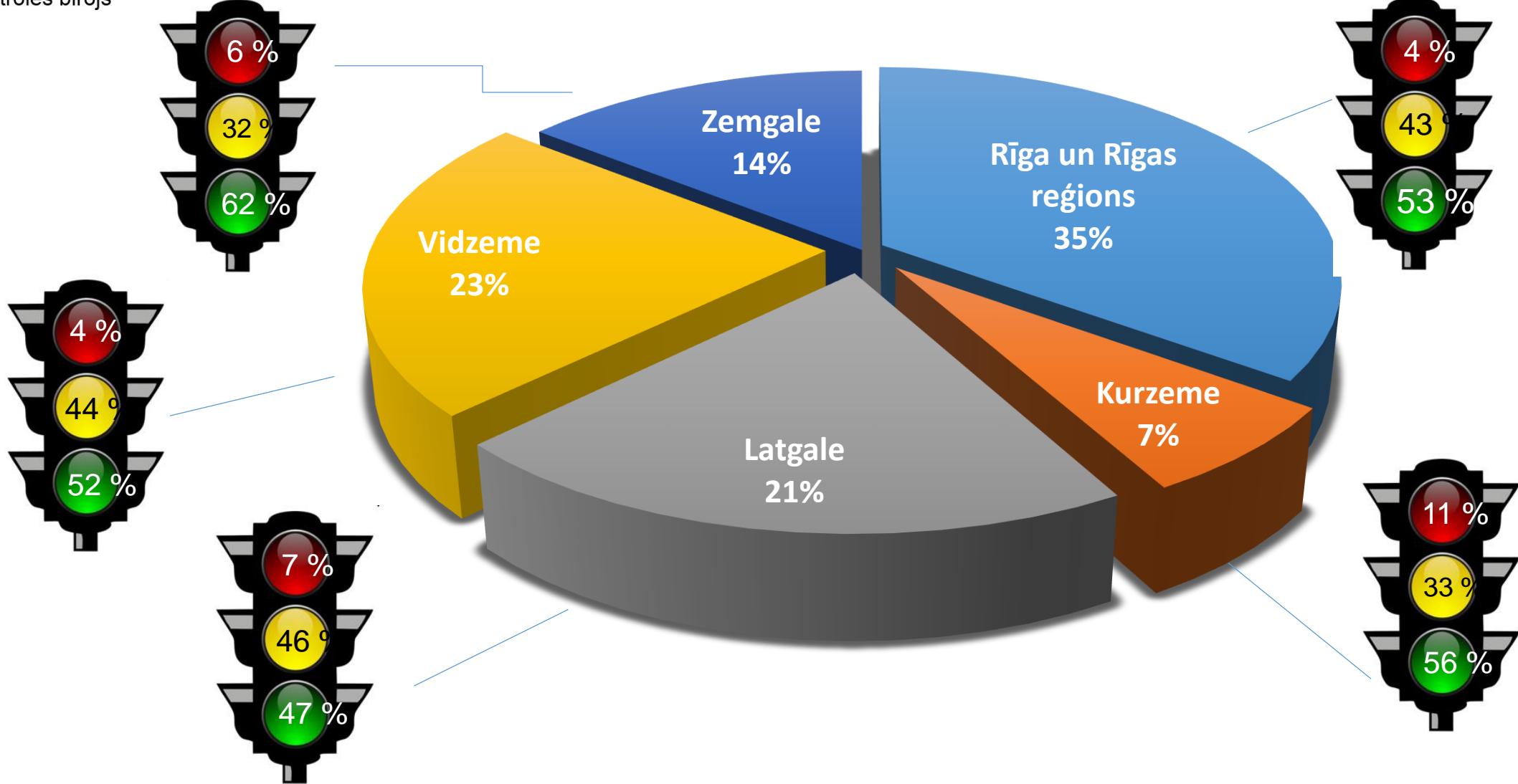

*2016.gadā

Būvniecības valsts kontroles birojs

Stāvoklis pēc reģionālā sadalījuma*

*2016.gadā

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvdarbu kontrole

www.bvkb.gov.lv

Ekspluatācijā pieņemti
19 (2015) 78 (2016) 22 (2017)

Aktuālās kontroles: **124**

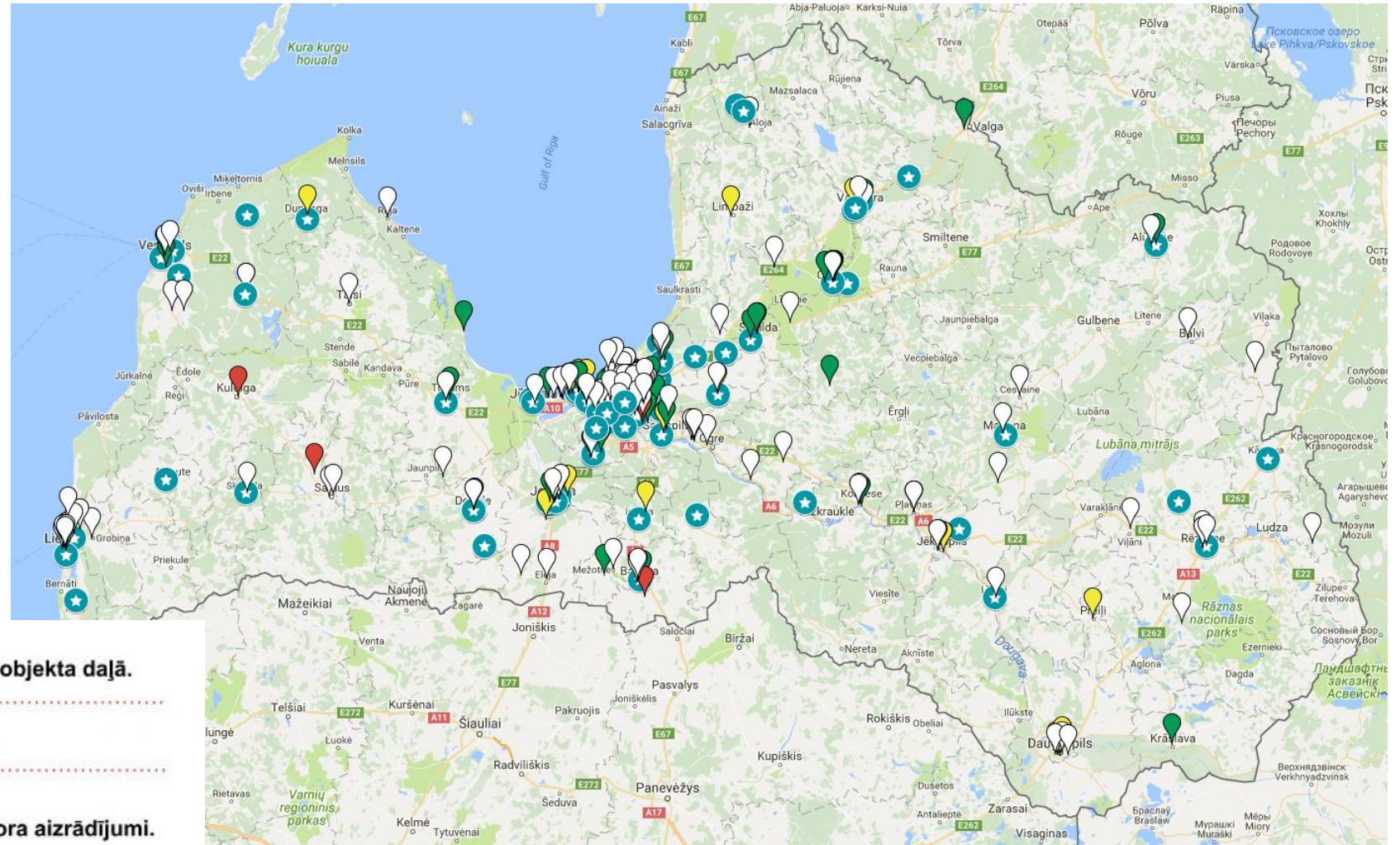
Apstiprinātas ieceres, bet
būvdarbi vēl nav uzsākti: **184**

Būvdarbi ir apturēti visā objektā vai noteiktā objekta daļā.

Notiek būvdarbi, bet ir konstatēti pārkāpumi.

Notiek būvdarbi. Pārkāpumi nav konstatēti
vai ir izteikti būvinspektora aizrādījumi.

Objekts ir pieņemts ekspluatācijā, sācies garantijas periods.

Objektam ir izdota būvatļauja, bet nav atzīmes par būvdarbu
uzsākšanas nosacījumu izpildi, līdz ar to vēl nav tiesiska
pamata veikt būvdarbus.

Kontroles pasākumu plāns 2017. gadā

Būvniecības valsts kontroles birojs

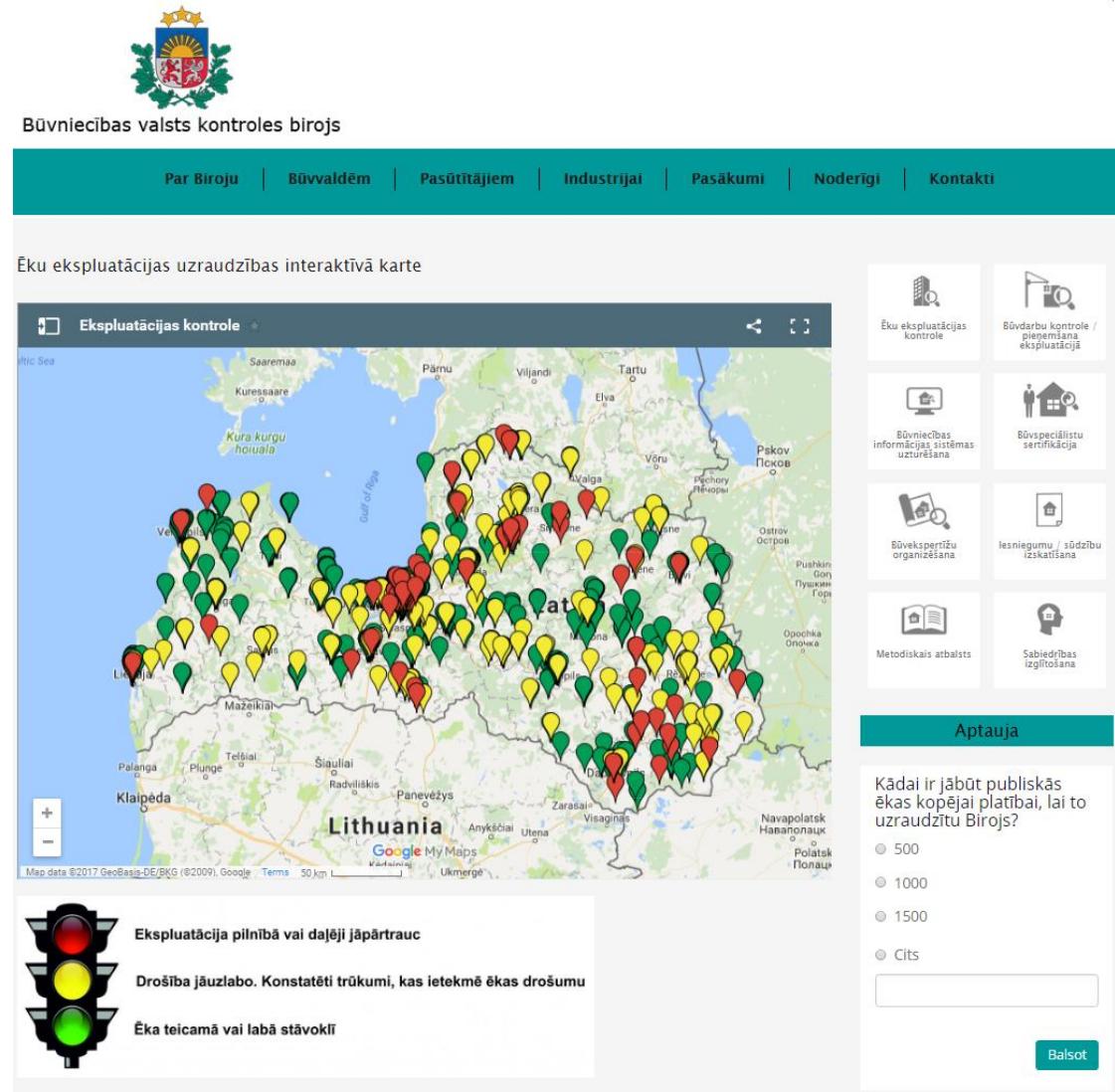
Ekspluatācijas kontrolē	Būvdarbu kontrolē
1. Līdz 650 objektu pirmreizējās kontroles (prioritāte – izglītības iestādes un 100-gades pasākumu objekti)	1. Līdz 600 būvlaukumu apmeklējumu (prioritāte – publiskais finansējums, būvkomersanti ar «paaugstinātu risku»)
2. Stiprināt sadarbību ar VUGD, VVD un VI	2. Stiprināt sadarbību ar PTAC un VDI
3. Principa «Konsultē vispirms» attīstīšana un pilnveidošana	
4. Pastiprināta kontrole veikto «Tehniskās apsekošanas» izpildījuma kvalitātei	4. Pastiprināta kontrole būvekspertīžu un būvuzraudzību izpildījuma kvalitātei
5. Pirmie garantijas rezultāti pēc gada ekspluatācijas nodotajiem būvdarbiem	5. Būvniecības procesa digitalizācijas (BIS) īstenošana

Ekspluatācijas kontroles interaktīvā karte

Būvniecības valsts kontroles birojs

BVKB mājaslapā
<http://bvkb.gov.lv/lv/eku-ekspluatacijas-uzraudzibas-interaktiva-karte>
dod iespēju
pārskatāmā veidā gūt informāciju
par kontroles rezultātiem
BVKB kompetencē esošajās ēkās

Būvniecības valsts kontroles birojs

2. SADAĻA

ĒKAS VIZUĀLĀS APSKATES UN NOVĒRTĒJUMA GALVENIE PRINCIPI

Kontroles departamenta
Inspekcijas nodaļas inspektors
Gints Pelčers

Būvniecības valsts kontroles birojs

PEEU*

Būvniecības likuma
6.¹ panta pirmās daļas
2.punkts:
Būvniecības valsts
kontroles birojs
nodrošina
**publisku ēku
ekspluatācijas
uzraudzību.**

Publiska būve Būvniecības likumā

Būvniecības valsts kontroles birojs

Likuma izpildei birojs nodrošina **publisku ēku*** ekspluatācijas uzraudzību.

*kurās paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem

Būvniecības likuma 6.¹panta otrā daļas 2.punkts

Publiska būve vai ēka LBN 208-15

Būvniecības valsts kontroles birojs

Publiska būve – ēka, kurā vairāk nekā 50 % ēkas kopējās platības ir publiskas telpas vai telpas publiskas funkcijas nodrošināšanai, vai inženierbūve, kura paredzēta publiskai lietošanai (piemēram, estrādes, stadioni)

Publiska būve vai ēka pēc VBN

Būvju iedalījums grupās atbilstoši būvniecības procesam

1. Ēku iedalījums grupās

iedalījuma kritērijs	I grupa	II grupa	III grupa
2. Cilvēku skaits			Publiska ēka, kurā paredzēts vienlaikus uzturēties vairāk nekā 100 cilvēkiem

19.08.2014. Ministru kabineta noteikumi Nr.500 «Vispārīgie būvnoteikumi» 1.pielikums

Ko kontrolē PEEU?

Kontrolē ekspluatācijas atbilstību:

1. Ekspluatācijas atbilstību normatīvajiem aktiem,
2. Patvalīgas būvniecības esamību,
3. Būves drošumu.

(Būvniecības likuma 21.panta piektā daļa)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Normatīvie akti

Ēku būvnoteikumi

(02.09.2015. Ministru kabineta noteikumi Nr.529)

Ugunsdrošības noteikumi

(19.04.2016. Ministru kabineta noteikumi Nr.238)

Kas ir patvalīga būvniecība?

- **būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami,**
- **būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām,**

(Būvniecības likuma 18.panta otrā daļa)

Kas ir patvalīga būvniecība?

- **būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam**
- **būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.**

(Būvniecības likuma 18.panta otrā daļa)

Kas ir būves drošums?

Visā ekonomiski pamatotajā ekspluatācijas laikā būvei un tās elementiem jāatbilst šādām būtiskām prasībām:

- 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte**
- 2) ugunsdrošība**
- 3) higiēna, nekaitīgums un vides aizsardzība**
- 4) lietošanas drošība un vides pieejamība**
- 5) akustika (aizsardzība pret trokšņiem)
- 6) energoefektivitāte
- 7) ilgtspējīga dabas resursu izmantošana

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atbildība

Būves īpašnieks nodrošina būves un tās elementu uzturēšanu ekspluatācijas laikā, lai tā atbilstu būvei noteiktajām būtiskām prasībām.

(Būvniecības likuma 21.panta ceturtā daļa)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kontroles kārtība

KONTROLES DEPARTAMENTS

Iekšējie noteikumi

Rīgā

23.12.2015.

Nr.20-1.2/20

Publisku ēku ekspluatācijas drošuma kontroles kārtība

Izdoti saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma
72.panta otro daļu un 75.panta ceturto daļu

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pārbaudes ietvars

Publisku ēku ekspluatācijas uzraudzības ietvaros pārbauda:

- 1. Mehāniskā stiprība un stabilitāte**
- 2. Ugunsdrošība**
- 3. Higiēna, nekaitīgums un vides aizsardzība**
- 4. Lietošanas drošība un vides pieejamība**
- 5. Ēkas iepriekšējā tehniskā apsekošana**
- 6. Ēkas ekspluatācijas dokumenti**
- 7. Ēkas būvdarbu dokumentācija**
- 8. Būvdarbu dokumentāciju**

Dokumenti

Pārbaudei nepieciešamie dokumenti:

- Zemesgrāmatas apliecība
- Ēkas īpašnieka pilnvarojums
- Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lieta
- Tehniskās apsekošanas atzinums
- Valsts uzraudzības institūciju pārbaudes akti
- Bīstamo iekārtu pasa un pārbaudes akti
- Būvniecības dokumentācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora tiesības

Būvinspektoram, uzrādot darba apliecību un augstākas amatpersonas pilnvarojumu, ir tiesības apmeklēt fiziskajām un juridiskajām personām piederošās vai to lietošanā esošās būves un atsevišķas telpas, lai kontrolētu ekspluatācijas atbilstību...

(Būvniecības likuma 21.panta piektā daļa)

Kā būvinspektors veic PEEU pārbaudi

Būvinspektors, kontrolējot ekspluatācijā pieņemtas būves drošumu, **veic vispārīgu vizuālo apskati, kuras laikā fiksē un novērtē redzamos bojājumus un sagatavo atzinumu.** Apskates rezultāti var būt par pamatu būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu detalizētai tehniskajai izpētei. Publiskas ēkas apskati veic un atzinumu sagatavo birojā nodarbināts būvinspektors.

(Būvniecības likuma 21. panta sestā daļa)

Pārbaužu veidi

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pirmreizējā: iepriekš pārbaudes nav veiktas

Kārtējā: ar plānotu laika intervālu

Atkārtotā: kontrolējam lēmumu izpildi

Ārpuskārtas: pamatota ar sūdzību vai avāriju

Pārbaudes rezultātu novērtējums

Apzīmējums	Skaidrojums
0	Nav konstatēti pārkāpumi
1	Konstatētie pārkāpumi nerada būtisku risku
2	Konstatētie pārkāpumi rada būtisku risku
3	Konstatētie pārkāpumi rada nepieļaujamu risku

Kontroles metodes un novērtējums

Piemērojam BVKB vadlīnijas

Mehāniskā stiprība un stabilitāte

Vērtējums «0»; «1»; «2»; «3»

Piemērojam BVKB vadlīnijas

Lietošanas drošība un vides pieejamība

Vērtējums «0»; «1»; «2»; «3»

Piemērojam BVKB vadlīnijas

Ugunsdrošība

Ir / nav konstatētas atkāpes

Higiēna, veselība un vides aizsardzība

Ir / nav konstatētas atkāpes

Ēkas iepriekšējā tehniskā apsekošana

Ir / nav konstatētas atkāpes

Ēkas ekspluatācijas dokumenti

Ir / nav konstatētas atkāpes

Ēkas būvdarbu dokumentācija

Ir / nav konstatētas atkāpes

Patvalīga būvniecība, ekspluatācija

Ir / nav

Metodiskie materiāli

[Par Biroju](#) | [Būvvaldēm](#) | [Pasūtītājiem](#) | [Industrijai](#) | [Pasākumi](#) | [Noderīgi](#) | [Kontakti](#)

Noderīgi / Metodiskie materiāli

Metodiskie materiāli

- [Ieteikumi](#)
- [Tiesu prakses apkopojums](#)
- [Ārzemju pieredze](#)
- [Sadarbības partneri](#)
- [Publikācijas](#)
- [Biroja sertificētie būveksperti](#)
- [Biežāk uzdotie jautājumi](#)
- [Noderīgas saites](#)

Metodiskie materiāli

Vadlīnijas:

- [Vides pieejamība un lietošanas drošība](#)
- [Patvalīgas būvniecības radīto seku novēršana](#)
- [Būvkomersanta būvprojektu ekspertīzes veicēju komanda](#)
- [Būvju mehāniskā stiprība un stabilitāte](#)

Noderīga informācija:

- [EM informācija un skaidrojumi](#)

Noderīgi | **Kontakti**

Novembris 2016

P	O	T	C	P	S	S			
				1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13			
14	15	16	17	18	19	20			
21	22	23	24	25	26	27			
28	29	30							

BVKB aktualitātes

22.jūl 2016
Ziņa
2016.gada 20.jūlijā stājās spēkā
Biroja sniegtos maksas
pakalpojumu cenrādis

[Lasīt vairāk...](#)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Atzinuma forma (1)

**Atzinums
sastādīts:** _____
(dd.mm.gads)

**Pārbaude
uzsākta:** _____
(dd.mm.gads, plkst.)

**Pārbaude
pabeigta:** _____
(dd.mm.gads, plkst.)

Ēkas piekritība BVKB: Ir piekritīga Nav piekritīga (*piezīmēs jānorāda pamatojums, tālāka ēkas pārbaude netiek veikta*)

Ēkas īpašnieks: _____
(fiziskai personai – vārds, uzvārds; juridiskai personai – nosaukums, reģistrācijas Nr.)

Atzinums izsniepts: _____
(fiziskai personai – vārds, uzvārds, personas kods (ja tāds ir); juridiskai personai – nosaukums, adrese, ~~reģ.~~ Nr., amats, vārds, uzvārds)
(pilnvarotai personai jāuzrāda pilnvara)

1. Ziņas par ēku

Nosaukums					
Adrese					
Galvenās konstrukcijas	dzelzsbetona	mūra	metāla		koka
Lietošanas veids					
	(klasifikācijas kods)				(nosaukums)
Ēkas vecums	< 5 gadi		5-50 gadi		> 50 gadi

2. Pārbaudes veids

Pārbaude: Pirmreizējā Kārtējā Atkārtotā Ārpusķartas

Atzinuma forma (2)

3. Atzinums par ēku, pārkāpumu un faktu konstatācija

Pārbaudes ietvars	Vērtējums*	Piezīmes (skatīt atzinuma 6.sadaļu)
Mehāniskā stiprība un stabilitāte	0/1/2/3	
Lietošanas drošība un vides pieejamība	0/1/2/3	
Ugunsdrošība	Konstatēti pārkāpumi / nav konstatēti pārkāpumi	
Higiēna, veselība un vides aizsardzība	Konstatēti pārkāpumi / nav konstatēti pārkāpumi	
Ēkas iepriekšējā tehniskā apsekošana	Konstatēti pārkāpumi / nav konstatēti pārkāpumi	
Ēkas ekspluatācijas dokumenti	Konstatēti pārkāpumi / nav konstatēti pārkāpumi	
Ēkas būvdarbu dokumentācija	Konstatēti pārkāpumi / nav konstatēti pārkāpumi	
Patvalīgā būvniecība/patvalīgā ekspluatācija	ir / nav konstatēti pārkāpumi	
Kopsavilkums:	0/1/2/3	

* - vērtējumu piešķir prasībām - 1) mehāniskās stiprība un stabilitāte un 2) lietošanas drošība un vides pieejamība. Iespējami šādi vērtējumi:

2 – a) konstatētas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu
- b) konstatēta patvalīga būvniecība/patvalīga ekspluatācija

0 – nav konstatētas nedrošuma pazīmes

1 – konstatētas atkāpes no prasībām, kas neietekmē ēkas drošumu

3 – konstatētas būtiskas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu
“-“ nav ietverts pārbaudes apjomā

Atzinuma forma (3)

4. Ieteicamais risinājums pārkāpumu vai bojājumu novēršanai **

Atzīmēt	Norādījumi	Izpildes terminš (no lēmuma pieņemšanas brīža)
	Jāveic ēkas, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu tehniskā izpēte	
	Jānovērš konstatētā bīstamība	
	Jāaizliedz ēkas ekspluatācija līdz bīstamības novēršanai	
	Jāaizliedz ēkas vai atsevišķas telpas ekspluatācija un jāatjauno iepriekšējais stāvoklis	

5. Būvinspektora lēmums par būvdarbu un ekspluatācijas apturēšanu

Atzīmēt	Lēmuma saturs	Piezīmes (skatīt atzinuma 6.sadaļu)
	Apturēt būvdarbus***	
	Apturēt ekspluatāciju****	

Tehniskā apsekošana, izpēte un ekspertīze

Būvniecības valsts kontroles birojs

Apsekošanas mērķis:
noteikt būves atbilstību Būvniecības
likuma 9.panta otrajā daļā minētajām
būves būtiskajām prasībām.

Apskates rezultāti var būt pamats
detalizētai būves, tās daļas vai iebūvēto būvizstrādājumu
tehniskajai izpētei (turpmāk — izpēte).

Ekspertīze vērtē atbilstību standartiem

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kad jāveic ēku TA?

Nodota ekspluatācijā pirms
01.10.2004.

jāveic līdz **30.09.2019.**

• Nodota ekspluatācijā no
01.10.2004. līdz 1.10.2014.

jābūt veiktai vai jāveic -
ekspluatācijā pieņemšanas datums + 10 gadi

Nodota ekspluatācijā pēc
01.10.2014.

jāveic **1 x 10 gados**

[Ministru kabineta noteikumi Nr. 529 «Ēku būvnoteikumi» 191. punkts un 226. punkts]

Kas ir kompetents veikt TAA?

Arhitekta prakses sertifikāts, kā arī projektēšanas, būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības specialitātē piešķirtais sertifikāts tajā norādītās darbības sfēras ietvaros **dod tiesības būvspeciālistam veikt arī **visas būves tehnisko apsekošanu** atbilstoši tehniskās apsekošanas uzdevumam, ja atsevišķu būves daļu tehniskajai apsekošanai netiek piesaistīti būvspeciālisti, kuriem piešķirti sertifikāti noteikumu 2.¹pielikumā norādītajās darbības sfērās.**

(Ministru kabineta noteikumi Nr. 610
Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi
1. pielikums)

Informācija sertificēšanas institūcijām

Būvniecības valsts kontroles birojs

Kriminālprocesa virzītājam, būvniecības dalībniekiem un **būvniecību kontrolējošām iestādēm ir pienākums informēt Ekonomikas ministriju un sertificēšanas institūciju**, kura speciālistu sertificējusi, par iespējamiem būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem, kas radījis vai var radīt apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai un videi.

[Ministru kabineta noteikumi Nr.500 «Vispārīgie būvnoteikumi» 146. punkts]

Būvniecības valsts kontroles birojs

TAA trūkumi

- Tehniskā apsekošana **nav veikta**
- Tehniskā apsekošana ir **veikta lokāli**
- **Kompetences neatbilstība vai tās trūkums**

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Paldies visiem par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!**

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv

Būvniecības valsts kontroles birojs

3. SADAĻA

ĒKAS MEHĀNISKĀ STIPRĪBA UN STABILITĀTE

Kontroles departamenta
Inspekcijas nodaļas inspektors
Ralfs Kārkliņš

Metodika

Pārbaudot ēkas mehānisko stiprību un stabilitāti,
tieka veikta ēkas un ēkas telpu vispārīga **vizuālā apsekošana**, apskatot
ēkas **pamatu konstrukcijas, ārsienas, nesošās konstrukcijas un jumta konstrukcijas**.

Atkarībā no ēkas nesošajām konstrukcijām tiek pārbaudītas
šādas mehāniskās stiprības un stabilitātes prasības:

- **Nesošo konstrukciju spēja nodrošināt tām paredzēto nestspēju;**
- **Deformācijas, kuras pārsniedz tām pieļaujamās robežas;**
- **Ēkas vai tās atsevišķu daļu sabrukums;**
- **Citu ēkas daļu, savienojumu vai uzstādīto iekārtu bojājumi nesošo konstrukciju deformācijas dēļ.**

Vērtējums

	Konstatējums	Vērtējums
0	Nav konstatēti ēkas mehāniskās stiprības un stabilitātes prasību pārkāpumi	Ēkas konstrukcijas un elementi labā tehniskā stāvoklī
1	Konstatēti mehāniskās stiprības un stabilitātes prasību pārkāpumi, kas nerada būtisku risku ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai vai videi.	Ēkas konstrukcijas un elementi apmierinošā tehniskā stāvoklī; Ēkas drošums atbilst normatīvajiem aktiem*
2	Konstatēti mehāniskās stiprības un stabilitātes prasību pārkāpumi, kas rada būtisku risku ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai vai videi.	Ēkas konstrukcijas un elementiem konstatētas neatbilstības, kas ietekmē vai nākotnē var ietekmēt ēkas drošumu
3	Konstatēti tādi mehāniskās stiprības un stabilitātes prasību pārkāpumi, kas rada nepieļaujamu risku ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai vai videi un visā ēkā vai tās daļā ēkas lietošana nekavējoties ir jāpārtrauc.	Ēkas konstrukcijām un elementiem konstatētas neatbilstības, kas var būtiski ietekmēt ēkas drošumu

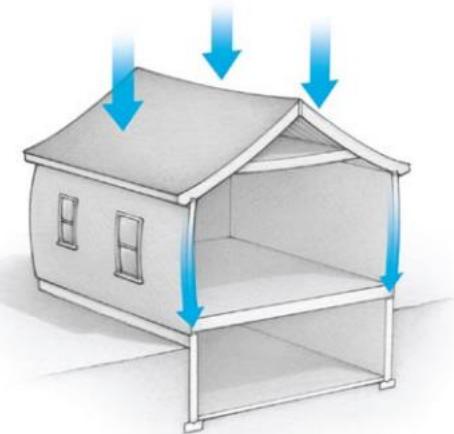
*Būvniecības likums 9.pants Būtiskās būvei izvirzāmās prasības

(2) Visā ekonomiski pamatotajā ekspluatācijas laikā būvei un tās elementiem jāatbilst šādām būtiskām prasībām: 1) mehāniskā stiprība un stabilitāte

Būvniecības valsts kontroles birojs

Apstākļi (1)

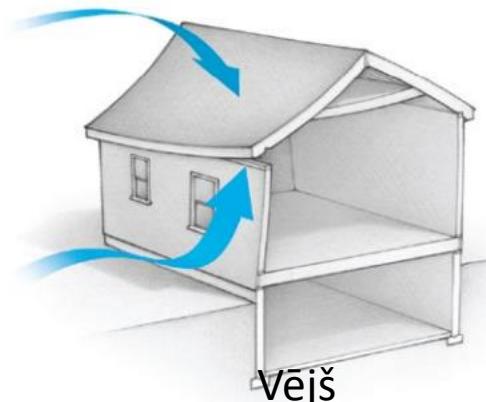
Pašvars

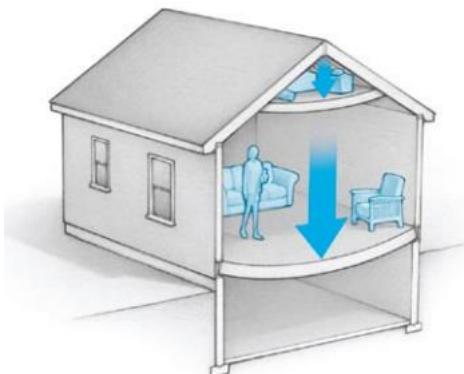
Sniegs

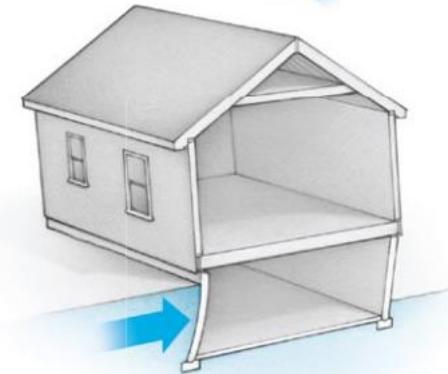
Lietus

Vējš

Iemītnieki ar iedzīvi

Zeme

Seismiska kustība

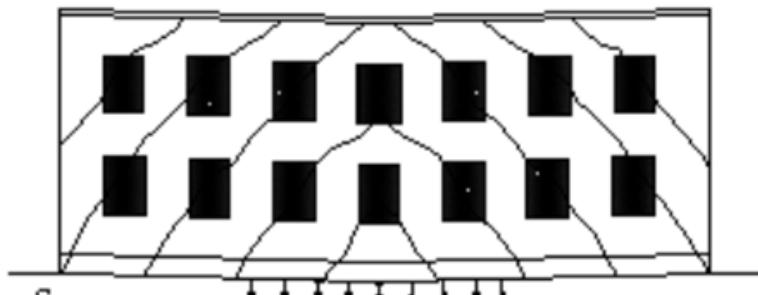

Ūdeņi

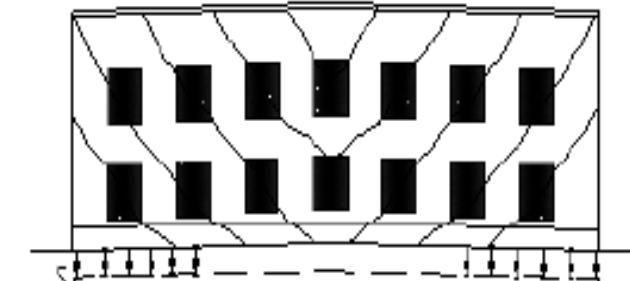

Būvniecības valsts kontroles birojs

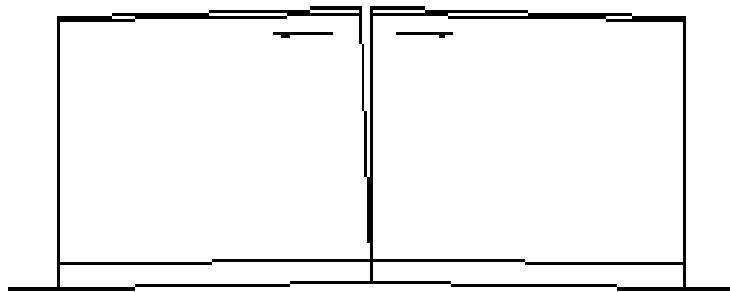
Apstākļi (2)

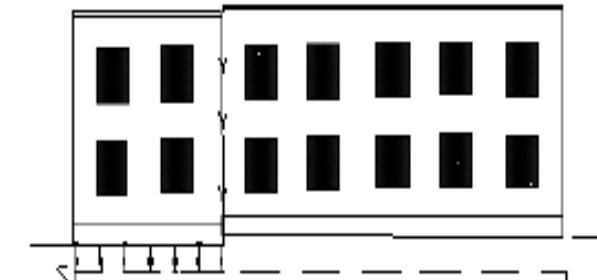
Ēkas vidus daļas sēšanās

Ēkas malu sēšanās

Ēkas pāršķelšanās

Ēkas korpusa sēšanās

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mūra konstrukcijas

Deformācijas (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Pamati	Nav vizuāli redzama virspamata izliekuma	0	
	Vispamata izliekumi, nav pazīmju deformāciju attīstībai	Sienas izliekums līdz 1/100 no tās garuma	1
	Virspamata izliekumi, atsevišķo posmu nosēdumi, nav pazīmju pamatu deformāciju attīstībai	Sienas izliekums no 1/100 līdz 1/50 no tās garuma vai izspiedums līdz 1/3 no pamatu biezuma	2
	Virspamata izliekumi	Sienas izliekums vairāk par 1/50 no tās garuma	3
	Ievērojami grunts izspiedumi		
	Progresējošas pamatu deformācija		

Mūra konstrukcijas

Deformācijas (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Sienas	Nav vizuāli redzamu sienu deformāciju	0
	Sienas izliekums	1
	Sienas novirze no vertikāles	2
	Sienas izliekums	3
	Sienas novirze no vertikāles	
	Sienas izliekums	
Kolonnas	Nav vizuāli redzamu kolonnu deformāciju	0
	Kolonnas novirze no vertikāles	1
	Kolonnas izliekums	2
	Kolonnas novirze no vertikāles	3
	Kolonnas izliekums	
	Kolonnas novirze no vertikāles	

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mūra konstrukcijas

Plaisas (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Pamati	Nenozīmīgas plaisas virspamatā	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	0
	Sīkas, atsevišķas plaisas virspamatā	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm, plaisu dziļums līdz 1/3 no sienas biezuma, plaisas šķērso līdz 4 ķieģeļu rindām	1
	Dziļas, atsevišķas plaisas virspamatā	Plaisu atvērums līdz 10.0 mm, plaisas šķērso vairāk par 4 ķieģeļu rindām	2
	Caurplaisas virspamatā	Plaisu atvērums vairāk par 10.0 mm	3
	Plaisas visā nama augstumā		
	Progresējošas plaisas		

Mūra konstrukcijas

Plaisas (2)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Sienas	Nenozīmīgas plaisas, kas nešķērso mūra šuves	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	0
	Sīkas, atsevišķas plaisas	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm, plaisu dziļums līdz 1/3 no sienas biezuma, plaisas šķērso līdz 4 kieģeļu rindām	1
	Vertikālas un slīpas plaisas nesošajās sienās	Plaisu atvērums līdz 10.0 mm, plaisas šķērso vairāk par 4 kieģeļu rindām	
	Vertikālas plaisas garensienu un šķērsienu savienojuma vietā	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	2
	Vertikālas plaisas balstījuma vietās	Plaisas šķērso līdz 3 kieģeļu rindām	
	Plaisas dzegās un aiļu pārsedzēs	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	
	Vertikālas un slīpas dziļas plaisas	Plaisu atvērums vairāk par 10.0 mm	
	Progresējošas plaisas		
	Garensienu atškelšanās un šķērsienām	Plaisu atvērums vairāk par 2.0 mm	3
	Vertikālas plaisas balstījuma vietās	Plaisas šķērso vairāk par 3 kieģeļu rindām	
	Dziļas plaisas dzegās un aiļu pārsedzēs	Plaisu atvērums vairāk par 2.0 mm	

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mūra konstrukcijas

Plaisas (3)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Kolonnas	Nenozīmīgas plaisas, kas nešķērso mūra šuves	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	0
	Sīkas, atsevišķas plaisas	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	1
	Dziļas, dažādi vērstas plaisas	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	2
	Slīpi vērstas caurplaisas un bieži izvietotas vertikālas plaisas	Plaisu atvērums vairāk par 2.0 mm, plaisas šķērso vairāk par 4 kieģeļu rindām	3
	Stabu augšdaļas nobīde		
Velvē tērauda sijās	Perpendikulāri sijām vērstas nenozīmīgas plaisas	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm, bojājumi līdz 10% no virsmas	0
	Sīkas, atsevišķas plaisas velvju vidusdaļā gar sijām	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	1
	Atsevišķas dziļas plaisas velvju vidusdaļā gar sijām	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	2
	Dziļas plaisas velvju vidusdaļā gar sijām	Plaisu atvērums vairāk par 2.0 mm	3

Mūra konstrukcijas Materiālu stāvoklis (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Pamati	Nenozīmīgi virsmas bojājumi	Bojājumi līdz 5% virsmas	0
	Maznozīmīga mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 1 cm dziļumā un līdz 10% virsmas	
	Mitruma piesātinājuma pazīmes virspamatā un pagraba sienās	Bojājumi līdz 20% no virspamata virsmas	
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 2 cm dziļumā un līdz 30% virsmas	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija līdz 15% no kieģeļa biezuma	
	Atsevišķi nošķēlumi, mūra vājinājumi	Nošķēlumi līdz 40 mm dziļumā	
	Maznozīmīga atsevišķu kieģeļu slāņošanās		
	Mitruma piesātinājuma pazīmes virspamatā un pagraba sienās	Bojājumi vairāk par 20% no virsmas	
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 4 cm dziļumā un līdz 50% virsmas	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija līdz 25% no kieģeļa biezuma	
Sienas	Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu kieģeļu izkrišana	Nošķēlumi līdz 1/2 no kieģeļa platuma	1
	Mūra šuvju erozija visā virsmā	Šuvju erozija vairāk par 4 cm dziļumā	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija vairāk par 25% no kieģeļa biezuma	
	Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu kieģeļu izkrišana	Nošķēlumi vairāk par 1/2 no kieģeļa platuma	
	Kieģeļu atdalīšanās stabveida pamatos		

Mūra konstrukcijas Materiālu stāvoklis (2)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Sienas	Nenozīmīgi virsmas bojājumi	Bojājumi līdz 5% virsmas	0
	Maznozīmīga mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 1 cm dziļumā un līdz 10% virsmas	
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 2 cm dziļumā un līdz 30% virsmas	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija līdz 15% no kieģeļa biezuma	
	Atsevišķi nošķēlumi, mūra vājinājumi	Nošķēlumi līdz 40 mm dziļumā	
	Maznozīmīga atsevišķu kieģeļu slāņošanās		
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 4 cm dziļumā un līdz 50% virsmas	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija līdz 25% no kieģeļa biezuma	
	Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu kieģeļu izkrišana	Nošķēlumi līdz 1/2 no kieģeļa platuma	
	Dzegu un ailu vājinājumi	Nošķēlumi līdz 40 mm dziļumā	
Balsta sabrukums	Lokāls mūra sabrukums balstījumu zonās	Balsta sabrukums līdz 2 cm	1
	Mūra šuvju erozija visā virsmā	Šuvju erozija vairāk par 4 cm dziļumā	
	Mūra kieģeļu erozija	Kieģeļu erozija vairāk par 25% no kieģeļa biezuma	
	Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu kieģeļu izkrišana	Nošķēlumi vairāk par 1/2 no kieģeļa platuma	
	Mūra sabrukums balstījumu zonās	Balsta sabrukums vairāk par 2 cm	

Būvniecības valsts kontroles birojs

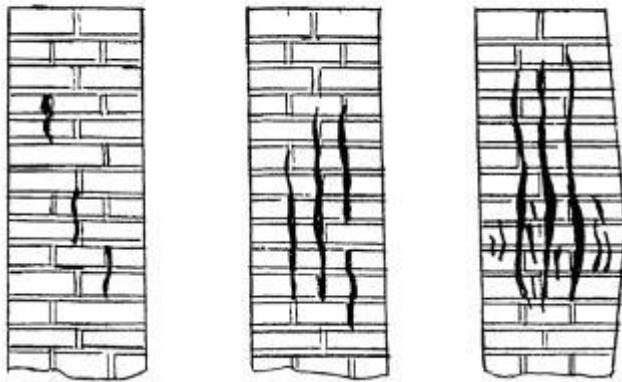
Mūra konstrukcijas Materiālu stāvoklis (3)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Kolonnas	Nenozīmīgi virsmas bojājumi	0
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 1 cm dziļumā un līdz 10% virsmas
	Mūra ķieģeļu erozija	Ķieģeļu erozija līdz 15% no ķieģeļa biezuma
	Atsevišķi nošķēlumi, mūra vājinājumi	Nošķēlumi līdz 40 mm dziļumā
	Maznozīmīga atsevišķu ķieģeļu slāņošanās	
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija līdz 2 cm dziļumā un līdz 30% virsmas
	Mūra ķieģeļu erozija	Ķieģeļu erozija līdz 25% no ķieģeļa biezuma
	Atsevišķi nošķēlumi, mūra vājinājumi	Nošķēlumi līdz 1/2 no ķieģeļa platuma
	Maznozīmīga atsevišķu ķieģeļu slāņošanās	
	Mūra šuvju erozija	Šuvju erozija vairāk par 4 cm
Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu ķieģeļu izkrišana	Mūra ķieģeļu erozija	Ķieģeļu erozija vairāk par 25% no ķieģeļa biezuma
	Nošķēlumi, mūra vājinājumi, atsevišķu ķieģeļu izkrišana	Nošķēlumi vairāk par 1/2 no ķieģeļa platuma

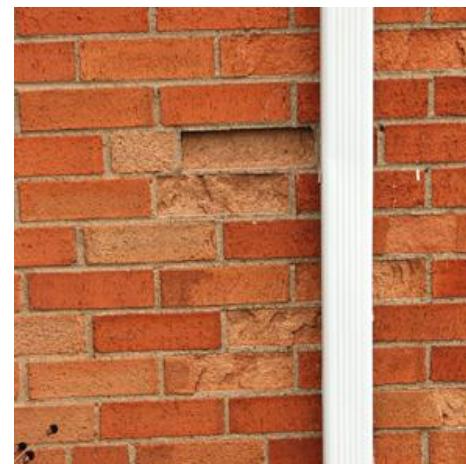

Mūra konstrukciju bojājumi

Būvniecības valsts kontroles birojs

Plaisu attīstībā mūri

Mūra kieģeļu erozija

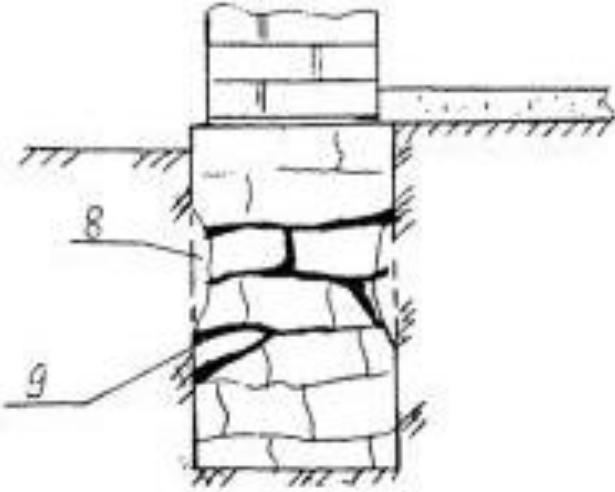

Mūra šuvju javas erozija virs 4 cm

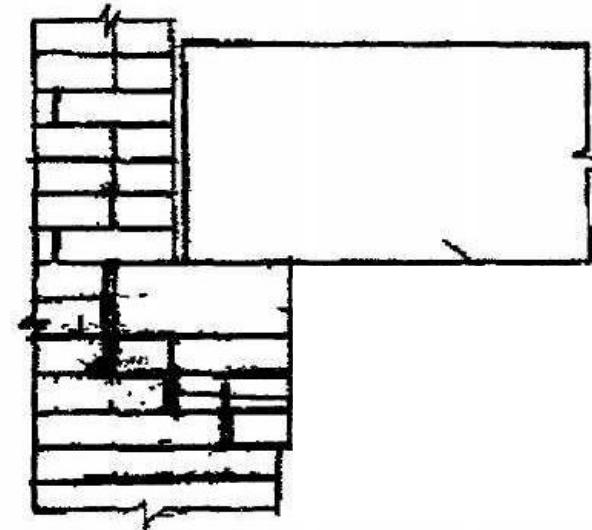

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mūra konstrukciju bojājumi

Pamatu bojājumi mūra pamatiem
(8 – kieģeļu erozija un nošķēlumi, 9 – mūra šuves erozija)

Mūra sabrukums zem sijas balsta

Mūra sienas plaisas

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Mūra šuvju un kieģeļu erozija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Plaisa visā ēkas ārsienas augstumā

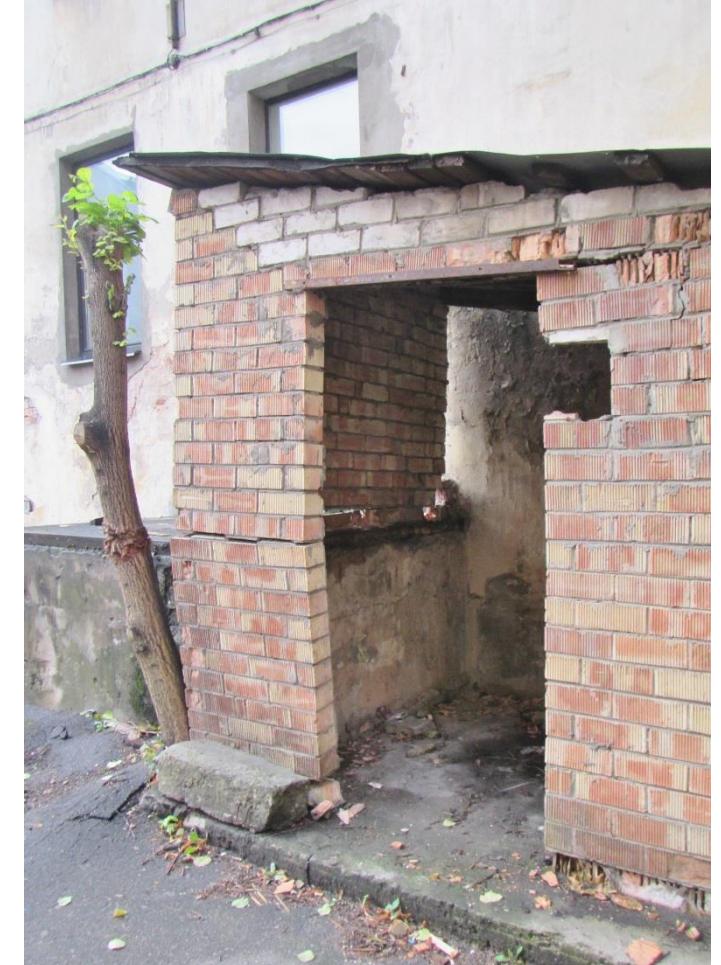
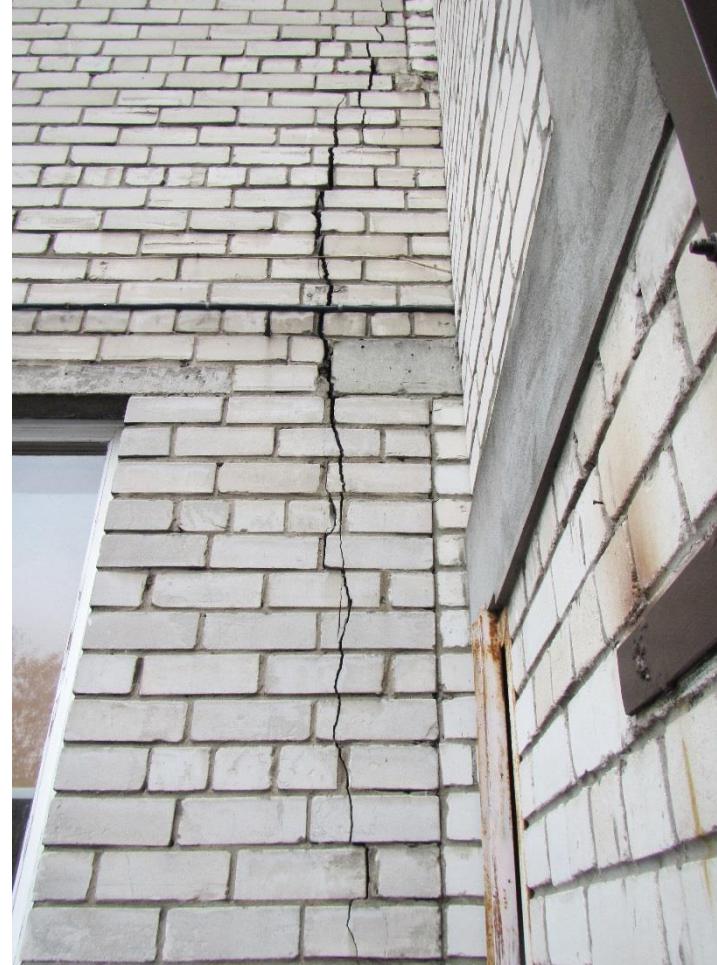

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Mūra konstrukciju plaisas

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Ja pagrabā upe tek...

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Deformācijas (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Pamati	Nav vizuāli redzama virspamata izliekuma	0
	Nenozīmīgi vispamata izliekumi, nav pazīmju pamatu deformāciju attīstībai	1
	Virspamata izliekumi	2
	Atsevišķu posmu nosēdumi, nav pazīmju pamatu deformāciju attīstībai	
	Virspamata izliekumi levērojami grunts izspiedumi	3
	Progresējošas pamatu deformācija	
Kolonnas	Kolonnas izliekums	0
	Kolonnas izliekums	1
	Kolonnas izliekums	2
	Kolonnas izliekums	3

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Deformācijas (2)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Sijas	Sijas izliece	Izliece līdz 1/250 no laiduma	0
	Sijas izliece	Izliece no 1/250 līdz 1/200 no laiduma	1
	Sijas izliece	Izliece no 1/200 līdz 1/150 no laiduma	2
	Sijas izliece	Izliece vairāk par 1/150 no laiduma	3
Plātnes	Plātnes izliece	Izliece līdz 1/250 no laiduma	0
	Plātnes izliece	Izliece no 1/250 līdz 1/150 no laiduma	1
	Nenozīmīga saliekamo plātnu savstarpējā vertikālā nobīde	Nobīde līdz 15 mm	
	Pārseguma plātnu nobīde no balsta	Nobīde līdz 1/5 no iebūves dziļuma un līdz 20 mm	2
	Plātnes izliece	Izliece no 1/150 līdz 1/100 no laiduma	
	Plātnes izliece	Izliece vairāk par 1/100 no laiduma	3
	Pārseguma plātnu nobīde no balsta	Nobīde vairāk par 1/5 no iebūves dziļuma vai vairāk par 2 cm	

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Plaisas (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Pamati	Nenozīmīgas rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.3 mm	0
	Sīkas, atsevišķas plaisas virspamatā	Plaisu atvērums līdz 1.5 mm	1
	Dziļas, atsevišķas plaisas virspamatā	Plaisu atvērums līdz 5.0 mm	2
	Caurplaisas virspamatā	Plaisu atvērums vairāk par 5.0 mm	3
	Plaisas visā nama augstumā		
	Progresējošas plaisas		
Panelu un monolītās sienas	Nenozīmīgas rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.3 mm	0
	Sīkas plaisas sienu ārējā virsmā	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	1
	Dziļas plaisas sienu ārējā virsmā	Plaisu atvērums līdz 3.0 mm	2
	Horizontālas plaisas starp ailēm, vertikālas plaisas ailu pārsedzēs	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	
	Dziļas plaisas sienu ārējā virsmā	Plaisu atvērums vairāk par 3.0 mm	3
	Dziļas, horizontālas plaisas starp ailēm, vertikālas plaisas ailu pārsedzēs, diagonālas plaisas ailu stūros		
	Plaisas balkona plātni, uzjumteņu un kāpņu laidu stiprinājuma vietās		
	Progresējošas plaisas		

Dzelzsbetona konstrukcijas

Plaisas (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Kolonnas	Nenozīmīgas rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.3 mm	0
	Plaisas kolonas stieptajā zonā visā augstumā vai kolonas skaldnēs	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	1
	Plaisas kolonas stieptajā zonā visā augstumā vai kolonas skaldnēs	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	2
	Plaisas pamatnē pa kolonas perimetru	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	
	Dzīļas plaisas kolonas stieptajā zonā visā augstumā vai kolonas skaldnēs	Plaisu atvērums vairāk par 2.0 mm	3
	Caurplaisas kolonas pamatnē		
	Progresējošas plaisas		

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Plaisas

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Sijas	Nenozīmīgas rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.3 mm	0
	Atsevišķas plaisas stieptajā zonā	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	1
	Dziļas vai dažādu virzienu plaisas stieptajā zonā	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	2
	Dziļas plaisas visā sijas garumā vai augstumā	Plaisu atvērums vairāk par 1.0 mm	3
	Šķērsspēka plaisas balstu un koncentrētu spēku zonās		
	Progresējošas plaisas		
Plātnes	Nenozīmīgas rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.3 mm	0
	Sīkas plaisas laiduma virzienā vai rukuma plaisas	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	1
	Plaisas saliekamā dzelzsbetona starplātņu šuvēs	Plaisu atvērums līdz 2.0 mm	
	Plaisas laiduma virzienā neatkailinot stiegrojumu	Plaisu atvērums līdz 1.0 mm	2
	Sīkas plaisas laiduma šķērsvirzienā	Plaisu atvērums līdz 0.5 mm	
	Dziļas šķērsvirziena plaisas plātnēs	Plaisu atvērums vairāk par 1.0 mm	3
	Progresējošas plaisas		

Dzelzsbetona konstrukcijas

Materiālu stāvoklis (1)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Pamati	Nenozīmīgi virsmas bojājumi	Bojājumi līdz 5% no virsmas	0
	Mitruma piesātinājuma pazīmes virspamatā un pagraba sienās	Bojājumi līdz 20% no virspamata virsmas	1
	Stiegrojuma korozija, uz betona virsmas redzami brūni korozijas pleķi, nav aizsargkārtas atslānošanās	Stiegru korozija līdz 10% no stiegras šķērsgriezuma	1
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība līdz 10% zemākā nekā norādīts projektā	2
	Mitruma piesātinājuma pazīmes virspamatā un pagraba sienās	Bojājumi vairāk par 20% no virspamata virsmas	2
	Stiegrojuma korozija	Stiegru korozija no 10 līdz 15% no stiegras šķērsgriezuma	2
	Lokāla betona aizsargkārtas atslānošanās		3
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība no 10 līdz 20% zemākā nekā norādīts projektā	3
	Stiegrojuma korozija, atsevišķu stiegru pārrāvumi	Stiegru korozija vairāk par 15% no stiegras šķērsgriezuma	3
	Aizsargkārtas atslānošanās atkailinot stiegrojumu		69
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība vairāk par 20% zemākā nekā norādīts projektā	

Dzelzsbetona konstrukcijas

Materiālu stāvoklis (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Panelu un monolītās sienas	Nenozīmīgi virsmas defekti	Bojājumi līdz 10% no virsmas	0
	Panelu apdares bojājumi un mitruma caursūkšanās pazīmes	Bojājumi no 10 līdz 20% no virsmas	1
	Javas erozijas ārsienas panelu salaidumos		
	Stiegrojuma korozija, uz betona virsmas redzami brūni korozijas pleķi, nav aizsargkārtas atslānošanās	Stiegru korozija līdz 10% no stiegras šķērsgriezuma	
	Nesošo sienu betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība līdz 10% zemākā nekā norādīts projektā	
	Apdares bojājumi, mitruma caursūkšanās pazīmes un panelu caursalšana	Bojājumi vairāk par 20% no virsmas	2
	Javas masveida erozijas ārsienas panelu salaidumos un salaidumu caursūkšanās pazīmes namu iekštelpās		
	Stiegrojuma korozija	Stiegru korozija no 10 līdz 15% no stiegras šķērsgriezuma	
	Lokāla betona aizsargkārtas atslānošanās		3
	Nesošo sienu betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība no 10 līdz 20% zemākā nekā norādīts projektā	
	Stiegrojuma korozija, atsevišķu stiegru pārrāvumi	Stiegru korozija vairāk par 15% no stiegras šķērsgriezuma	
	Aizsargkārtas atslānošanās atkailinot stiegrojumu		70
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība vairāk par 20% zemākā nekā norādīts projektā	

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Materiālu stāvoklis (3)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Kolonnas	Nenozīmīgi betona nošķēlumi un virsmas bojājumi	Ne vairāk par 3 nošķēlumiem līdz 5 mm uz 1 m ² virsmas	0
	Stiegrojuma korozija, uz betona virsmas redzami brūni korozijas pleķi, nav aizsargkārtas atslānošanās	Stiegru korozija līdz 10% no stiegras šķērsgriezuma	1
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība līdz 10% zemākā nekā norādīts projektā	
	Stiegrojuma korozija	Stiegru korozija no 10 līdz 15% no stiegras šķērsgriezuma	
	Lokāla betona aizsargkārtas atslānošanās		2
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība no 10 līdz 20% zemākā nekā norādīts projektā	
	Stiegrojuma korozija, atsevišķu stiegru pārrāvumi	Stiegru korozija vairāk par 15% no stiegras šķērsgriezuma	
	Dziļi nošķēlumi kolonnas pamatnē		3
	Aizsargkārtas atslānošanās atkailinot stiegrojumu		
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība vairāk par 20% zemākā nekā norādīts projektā	

Dzelzsbetona konstrukcijas

Materiālu stāvoklis (4)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Sija	Nenozīmīgi nošķēlumi stieptajā zonā	Ne vairāk par 3 nošķēlumiem līdz 3 mm uz 1 m ² virsmas	0
	Stiegrojuma korozija, uz betona virsmas redzami brūni korozijas pleķi, nav aizsargkārtas atslānošanās	Stiegru korozija līdz 10% no stiegras šķērsgriezuma	1
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība līdz 10% zemākā nekā norādīts projektā	
	Stiegrojuma korozija	Stiegru korozija no 10 līdz 15% no stiegras šķērsgriezuma	
	Lokāla betona aizsargkārtas atslānošanās stieptajā zonā		2
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība no 10 līdz 20% zemākā nekā norādīts projektā	
	Dziļi betona nošķēlumi lielā sijas virsmas platībā		
	Nošķēlumi vai izdrupumi spiestajā zonā		
	Stiegrojuma korozija	Stiegru korozija vairāk par 15% no stiegras šķērsgriezuma	3
	Aizsargkārtas atslānošanās atkailinot stiegrojumu		
	Betonam samazināta spiedes stiprība	Betona spiedes stiprība vairāk par 20% zemākā nekā norādīts projektā	72

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona konstrukcijas

Materiālu stāvoklis (5)

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Plātnē	Nenozīmīgi virsmas un plātnu šuvju bojājumi	0
	Stiegrojuma korozija, uz betona virsmas redzami brūni korozijas pleķi, <u>nav</u> aizsargkārtas atslānošanās	1
	Betonam samazināta spiedes stiprība	1
	Stiegrojuma korozija, lokāla betona aizsargkārtas atslānošanās <u>stieptajā</u> zonā	2
	Betonam samazināta spiedes stiprība	2
	Stiegrojuma korozija	3
	Aizsargkārtas atslānošanās atkailinot stiegrojumu	3
	Betonam samazināta spiedes stiprība	3

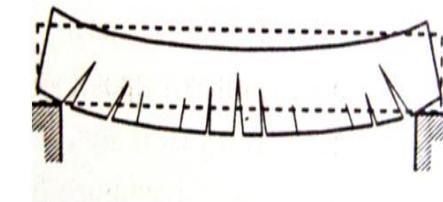
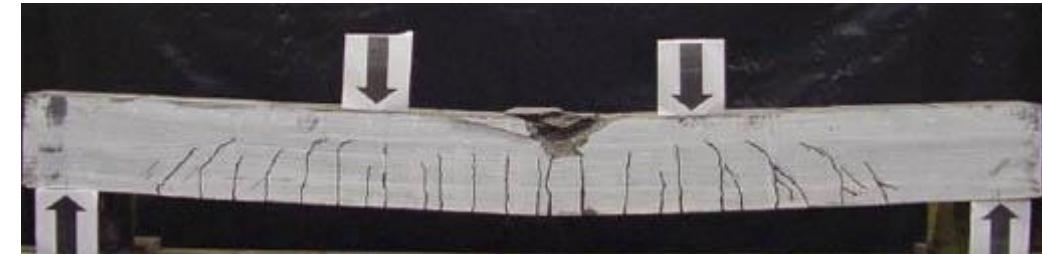

Dzelzsbetona konstrukciju bojājumi (1)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcijas izliece*

Plaisas dzelzsbetona sijās**

*Ja pārsniedz 1/100 no laiduma, izliece ir konstatējama ar neapbruņotu aci. Pamats uzskatīt, ka konstrukcijas nestspēja ir nepietiekama.

**Sijas nestspēja var būt nepietiekama (LVS EN 1992-1-1 standarta prasības).

Dzelzsbetona konstrukciju bojājumi (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Stiegrojuma korozija un
aizsargkārtas lokāla atslānošanās

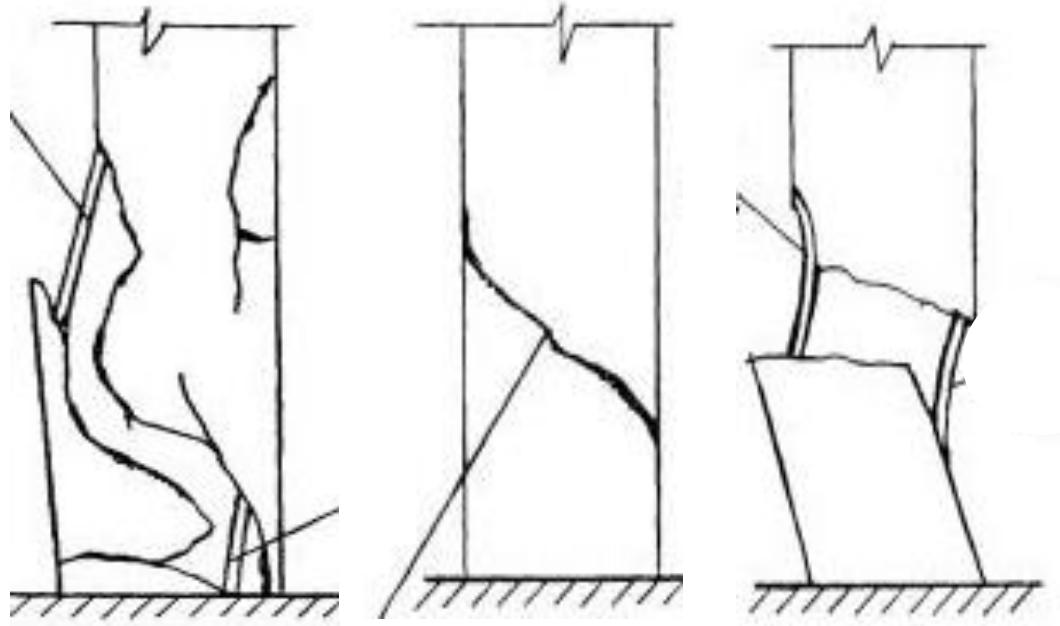
Stiegrojuma korozija*

*Elementa stiegrojuma šķērsgriezums ir samazinājies. Aizsargkārtā atslānojusies. Elementa nestspēja var būt nepietiekama (LVS EN 1992-1-1 standarta prasības).
**Sijas nestspēja var būt nepietiekama (LVS EN 1992-1-1 standarta prasības).

Dzelzsbetona konstrukciju bojājumi (3)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Dzelzsbetona kolonnu bojājumi

Dzelzsbetona kolonas atšķēlumi pamatnē

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Saplaisājusi dzelzsbetona sija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Ēkas kustību apliecinoši skati

Būvniecības valsts kontroles birojs

Tērauda konstrukcijas Deformācijas

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Kolonnas	Kolonnas izliekums	Izliekums līdz 1/300 no augstuma	0
	Kolonnas izliekums	Izliekums no 1/300 līdz 1/200 no augstuma	1
	Kolonnas izliekums	Izliekums no 1/200 līdz 1/150 no augstuma	2
	Kolonnas izliekums	Izliekums vairāk par 1/150 no augstuma	3
	Vietējās noturības zudums profila sieniņai vai plauktiņam		
	Profila globālās noturības zudums		
Sijas un kopnes	Sijas izliece	Izliece līdz 1/250 no laiduma	0
	Sijas izliece	Izliece no 1/250 līdz 1/150 no laiduma	1
	Sijas izliece	Izliece no 1/150 līdz 1/100 no laiduma	2
	Kopņu nobīde no vertikāles	Nobīde vairāk par 15 mm no vertikāles	
	Sijas izliece	Izliece vairāk par 1/100 laiduma	3
	Vietējās noturības zudums profila sieniņai vai plauktiņam		
	Profila globālās noturības zudums		

Tērauda konstrukcijas Plaisas

Būvniecības valsts kontroles birojs

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Visi elementi, savienojumi	Plaisas stieptajos tērauda elementos, metinājuma šuvēs vai savienojumos		3

Būvniecības valsts kontroles birojs

Tērauda konstrukcijas Materiālu stāvoklis

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Visi elementi	Nenozīmīgi pretkorozijas pārklājuma bojāumi	Bojāumi līdz 5% no virsmas	0
	Tērauda korozija	Tērauda korozija līdz 5% no šķērsgriezuma	
	Pretkorozijas pārklājuma bojāumi	Bojāumi vairāk par 5% no virsmas	1
	Lokāli bojāts ugunsaizsardzības pārklājums		
	Tērauda korozija	Tērauda korozija no 5 līdz 15% no šķērsgriezuma	2
	Bojāts ugunsaizsardzības pārklājums	Bojāumi vairāk par 5% no virsmas	
	Tērauda korozija	Tērauda korozija vairāk par 15% no šķērsgriezuma	3

Būvniecības valsts kontroles birojs

Tērauda konstrukcijas Savienojumi

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Skrūvju savienojumi	Nepietiekošs skrūves garums, nenovilkts uzgrieznis bīdei pakļautos savienojumos	2
	Atstarpe starp savienojamajiem elementiem stieptajos savienojumos	
	Neatbilstošas vai nepietiekoša garuma skrūves stieptajos savienojumos	3
	Būtiska atstarpe starp savienojamajiem elementiem	
	Savienojamo detaļu nobīde bīdei pakļautos savienojumos	
	Plaisas, deformācijas vai vietējās noturības zudums savienojamajos elementos	
	Deformēti skrūvju urbumi	
Metinātie savienojumi	Metinājuma šuves defekti – šuvei nevienmērīgs šķērsgriezums, apdegumi, izplūdumi, ieklāvumi	2
	Plaisas metinājuma šuvēs vai savienojamajos elementos	
	Metinājuma šuves defekti – šuves nepilnīgums, iegriezumi, nesametināti posmi	3
	Metināto savienojumu noguruma pazīmes	

Būvniecības valsts kontroles birojs

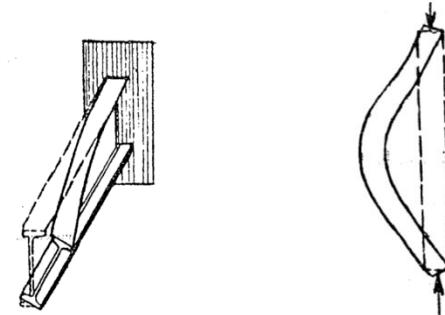
Tērauda konstrukcijas bojājumi

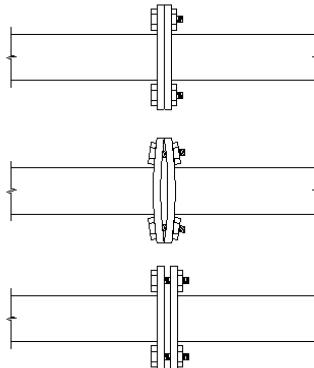
Tērauda sijas sieniņas izliekums

Tērauda sijas korozija

Liekts un spiests elements*

Atloku savienojumi*

*Noturības zudums. Elementa nestspēja pēc noturības kritērija var būt nepietiekama (LVS EN 1993-1-1 standarta prasības)

**Atloku plāksnes ir izliekušās, sprauga starp atlokiem. Savienojuma nestspēja var būt nepietiekama (LVS EN 1993-1-1 standarta prasības).

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Pārseguma mūra velves balstošo siju korozija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Metāla pārseguma konstrukcijas deformācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Koka konstrukcijas Deformācijas

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Kolonnas	Nenozīmīgs kolonas izliekums	Izliekums līdz 1/400 no augstuma	0
	Kolonas izliekums	Izliekums no 1/400 līdz 1/250 no augstuma	1
	Kolonas izliekums	Izliekums no 1/250 līdz 1/150 no augstuma	2
	Kolonas izliekums	Izliekums vairāk par 1/150 no augstuma	3
	Vietējās vai globālās noturības zudums		
Sijas	Nenozīmīga sijas izliece	Izliece līdz 1/250 no laiduma	0
	Sijas izliece	Izliece no 1/250 līdz 1/150 no laiduma	1
	Sijas izliece	Izliece no 1/150 līdz 1/75 no laiduma	2
	Izteikts pārseguma līganums		
	Sijas izliece laidumā	Izliece vairāk par 1/75 no laiduma	3

Būvniecības valsts kontroles birojs

Koka konstrukcijas Plaisas

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Visi elementi	Nenozīmīgi virsmas bojājumi		0
	Sīkas, atsevišķas plaisas elementa garenvirzienā	Dziļums līdz 1/10 no šķērsgriezuma, garums līdz 30 cm	1
	Dziļas plaisas elementa garenvirzienā	Dziļums līdz 1/5 no šķērsgriezuma	2
	Necaurejošas plaisas starp līmēto elementu lamelām		
	Dziļas un caurejošas plaisas	Dziļums vairāk par 1/5 no šķērsgriezuma	3
	Šķērvirziena plaisas, kas iziet līdz elementa šķautnei		
	Koksnes skaldes plaisas iecirtumos		

Būvniecības valsts kontroles birojs

Koka konstrukcijas Materiālu stāvoklis

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms	
Visi elementi	Nenozīmīgi virsmas bojājumi		0
	Lokāli mehāniski bojājumi (piem., iegriezumi, iecirtumi, urbumi) un virspusēji trupes bojājumi	Koksnes bojājumi līdz 5% no šķērsgriezuma	1
	Lokāli mehāniski bojājumi (piem., iegriezumi, iecirtumi, urbumi) un plaši trupes bojājumi	Koksnes bojājumi no 5% līdz 25% no šķērsgriezuma	2
	Paaugstināts mitruma līmenis koksnei	Mitruma līmenis virs 20%	
	Koksngraužu pazīmes		
	Mehāniski bojājumi (piem., iegriezumi, iecirtumi, urbumi), plaši trupes bojājumi un koksnes destrukcija	Koksnes bojājumi vairāk par 25% no šķērsgriezuma laukuma	3

Būvniecības valsts kontroles birojs

Koka konstrukcijas Savienojumi

Konstrukcija	Pazīme	Apjoms
Savienojumi	Nav savienojumu un mezglu bojājumu	0
	Atsevišķu bultskrūvju, aptveru, skavu stiprinājumu atslābums	1
	Iecirtumu un salaidumu savienojumu atslābums	Spraugas virs 3 mm
	Koksnes vietējās deformācijas spiedes zonās	2
	Bultskrūvju un tapu savienojumu urbumu vietējās deformācijas	Deformācijas līdz 1/2 no urbuma diametra
	Pilnīgi vai daļēji atšķēlumi savienojumu mezglos, atdalījušies vai izlauzti elementi	
	Garenplaisas pie skrūvēm, tapām un naglām	
	Koksnes skaldes plaisas iecirtumos	
	Nepareizi veidoti savienojumi	

Būvniecības valsts kontroles birojs

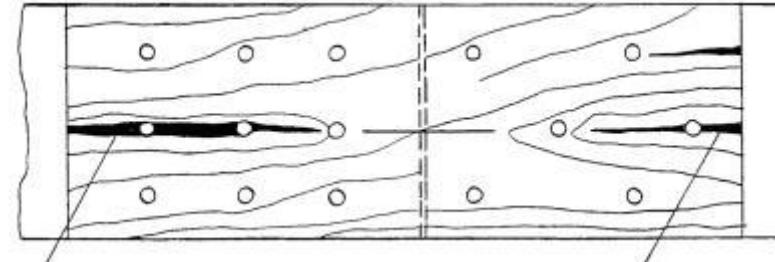
Koka konstrukciju bojājumi

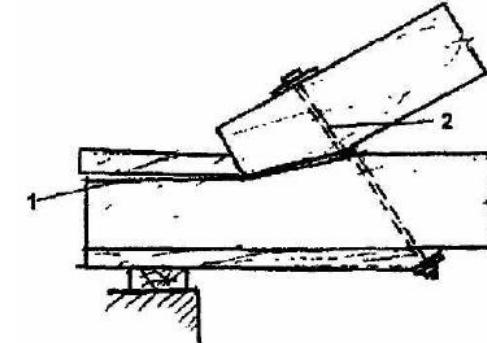
Koksnes trupe*

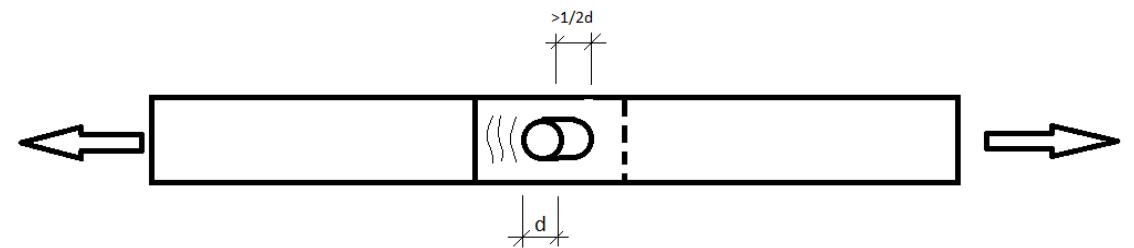
Nepareizi izbūvēti mezgli

Plaisas stieptā savienojumā

Plāksnes skalde savienojumiem ar iecirtumiem

Koksnes saspiedums šķiedru virzienā skrūvju vai tapu līnijā

*Koksnes trupe ($>25\%$) no šķērsgriezuma laukuma. Elementa nestspēja var būt nepietiekama (LVS EN 1995-1-1 standarta prasības)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Kopturis zaudējis balstījumu

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Izzāgēts spāres koitura posms

Būvniecības valsts kontroles birojs

Mehāniskās stiprība un stabilitāte

Drempela mūra sabrukums balstījuma zonā Koka sijas trupe

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Paldies visiem par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!**

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv

Būvniecības valsts kontroles birojs

4. SADAĻA

ĒKAS UGUNSDROŠĪBA, LIETOŠANAS DROŠĪBA UN VIDES PIEEJAMĪBA

Kontroles departamenta
Inspekcijas nodaļas inspektors
Imants Kasparāns

Ēku ugunsdrošība

Atbildīgs ir ēkas īpašnieks!

Ugunsdrošības noteikumi MK noteikumi Nr.238 (01.09.2016.) Noteikumi nosaka ugunsdrošības prasības, kas fiziskajām un juridiskajām personām jāievēro, lai novērstu un sekmīgi dzēstu ugunsgrēkus, kā arī mazinātu to sekas neatkarīgi no objekta īpašuma formas un atrašanās vietas.

Ēkas ugunsdrošība

Ugunsdrošības prasību novērtēšana tiek veikta ņemot vērā to ietekmi uz šādām prasībām:

- ēkas mehāniskās stiprība un stabilitāte
- ēkas lietošanas drošība
- vides pieejamība

Būvniecības likuma 21.panta piektā daļa nosaka, ka būvinspektoram ir jākontrolē būves ekspluatācijas atbilstība normatīvajiem aktiem*, t.sk., **ugunsdrošībai**.

Par ugunsdrošības prasību** ievērošanu kopumā valstī atbild Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

*Būvniecības likums 9.pants Būtiskās būvei izvirzāmās prasības

** Ministru kabineta noteikumi Nr. 238 «Ugunsdrošības noteikumi»

Ēku ugunsdrošība

Ēkā esošo cilvēku spējai pamest ēku vai tikt izglābtiem citādi novērtēšanai pārbauda:

- evakuācijas ceļu un plānu atbilstību;
- vai evakuācijas kāpnes un durvis ir atbilstoši aprīkotas.

Ierobežotas uguns un dūmu izcelšanās un izplatīšanās ēkā novērtēšanai pārbauda:

- ailu aizpildījumu ugunsdrošajās sienās un pārsegumos;
- komunikāciju šķērsojumu izpildījumu ugunsdrošajās sienās un pārsegumos;
- komunikāciju aizsardzību, šķērsojot ugunsdrošos nodalījumus;
- dūmu izvadīšanas lūkas, dūmu izvadīšanas kanālus, dūmu aizkarus vai barjeras.

Ēku ugunsdrošība

Ēkas ugunsdrošība, kontekstā ar ēkas **lietošanas drošību un vides pieejamību**, būvinspektors izvērtē:

- vai tiks nodrošināts, ka ēkā esošie cilvēki spēs pamest ēku vai tiks izglābti citādi

Ēkas ugunsdrošība, kontekstā ar ēkas **mehānisko stiprību un stabilitāti**, būvinspektors izvērtē:

- konstrukciju spēju saglabāt nestspēju ugunsgrēka izcelšanās gadījumā
- vai būs ierobežota uguns un dūmu izcelšanās un izplatīšanās ēkā

Ēku ugunsdrošība

Evakuācijas ceļi un izejas

- **Evakuācijas ceļa garums**—attālums no būves daļas vai ugunsdrošības nodalījuma vistālākās vietas pa visīsāko iespējamo evakuācijas ceļu līdz tuvākajai evakuācijas izejai;
- **Evakuācijas ceļš**—drošs un viegli atrodams kustības ceļš, kas sākas jebkurā būves punktā un ved uz evakuācijas izeju;
- **Evakuācijas izeja**—izeja no būves vai ugunsdrošības nodalījuma daļām, pa kuru var nokļūt ārpus būves zemes virsmas līmenī;
- **Ugunsaizsargāta kāpņu telpa** – ar ugunsdrošām konstrukcijām no citām telpām nodalīta kāpņu telpa bez ugunsslodzes, kurai ir tieša izeja uz āru zemes virsmas līmenī vai caur ugunsdrošības priekštelpu.

Ēku ugunsdrošība

Evakuācijas ceļi un izejas

Evakuācijas izejām jābūt viegli un **bez piepūles atveramām no iekšpuses**, tai skaitā personām ar īpašām vajadzībām.

Evakuācijas izejas nodrošina evakuējamo cilvēku drošu izkļūšanu no būves un tās telpām tieši uz āru zemes virsmas līmenī vai:

- pa kāpņu telpu;
- pa atklātām kāpnēm;
- pa aizsargātu evakuācijas ceļu;
- pa aizsargātu evakuācijas ceļu un kāpņu telpu;
- pa aizsargātu evakuācijas ceļu un atklātām kāpnēm;
- caur citu ugunsdrošības nodalījumu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Evakuācijas ceļu apzīmējumi

5. Evakuācijas ceļu zīmes

5.1. Virziens uz evakuācijas izeju	5.2. Virziens uz evakuācijas izeju	5.3. Virziens uz evakuācijas izeju	5.4. Virziens uz evakuācijas izeju

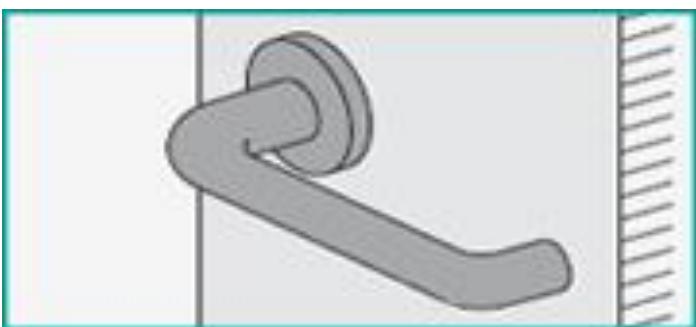
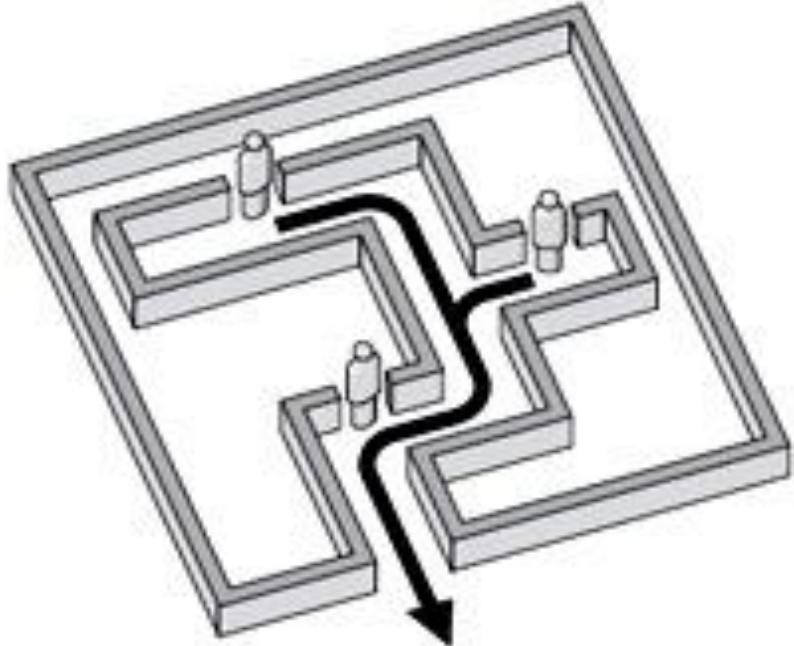
5.5. Virziens uz evakuācijas izeju	5.6. Virziens uz evakuācijas izeju	5.7. Virziens uz evakuācijas izeju	5.8. Evakuācijas izeja

Ēku ugunsdrošība

Evakuācijas ceļu gabarīti

- Evakuācijas ceļa **minimālais platums ir vismaz 1,20 metru**, bet **ārstniecības un aprūpes iestādēs –vismaz 1,80 metru**. Evakuācijas ceļa platumu atļauts samazināt līdz vienam metram, ja tas paredzēts līdz 50 evakuējamiem.
- Ja evakuējamo skaits no telpas vai no vienā stāvā izvietotām telpām pārsniedz 250 lietotājus, evakuācijas ceļa summāro platumu katriem nākamajiem 100 lietotājiem palielina par 50 cm.
- Evakuācijas ceļa **brīvais augstums ir vismaz divi metri**, un šajā augstumā nav pieļaujami nekādi šķēršļi. Evakuācijas ceļa augstums pagrabstāvos, kuros paredzēts uzturēties ne vairāk par pieciem lietotājiem, ir vismaz 1,90 metri.
- Durvju brīvais platumis ir vismaz 0,9 metri.

Ēku ugunsdrošība

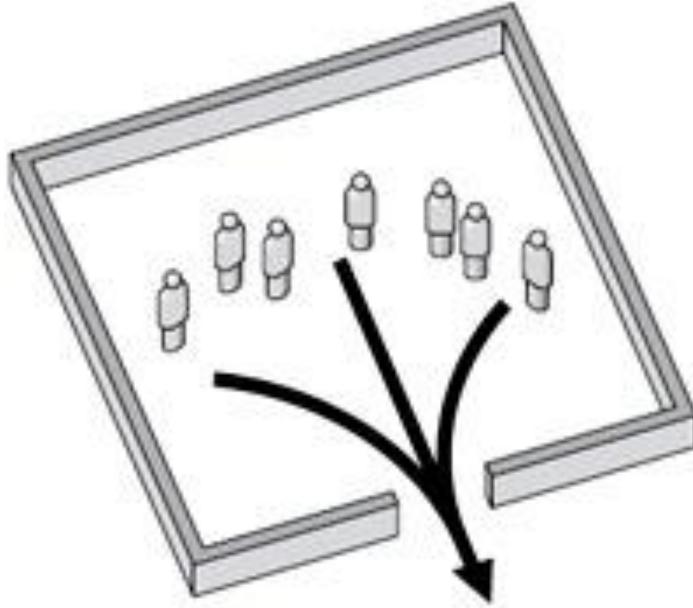
Evakuācijas izeja pēc DIN EN 179

- Pielietošanas situācija - evakuācija nepieciešama relatīvi **nelielai cilvēku grupai**, kas ir iepazīstināta ar evakuācijas ceļu, apmācīta, kā rīkoties ārkārtas situācijā, un nepakļausies panikai avārijas gadījumā.
Piemērs - biroji, uzņēmumi utt.
- Durvju aprīkojumu, kas paredzēts evakuācijas durvīm, nedrīkst izmantot trauksmes jeb panikas durvīs.
- Evakuācijas durvju prasības definētas Eiropas būvniecības normā DIN EN 179

Ēku ugunsdrošība

Panikas (trauksmes) izejas pēc EN 1125

- Pielietošanas situācija - evakuācija nepieciešama **lielam, neorganizētam cilvēku pūlim** un/vai cilvēku grupai, kas nav apmācīti, kā konkrētajā telpā rīkoties ārkārtas situācijā, un biedējošu vai apdraudošu apstākļu (piem. tumsas, dūmu) ietekmē droši vien pakļausies vispārējai panikai.
Piemērs – skolas, lielveikali, kinoteātri, izstāžu telpas utt.
- Durvju aprīkojumu, kas paredzēts trauksmes durvīm, nevajadzētu izmantot evakuācijas durvīs
- Trauksmes jeb panikas durvju prasības definētas Eiropas būvniecības normā DIN EN 1125.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Konstatētās evakuācijas izeju neatbilstības

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Konstatētās evakuācijas izeju neatbilstības

Ēku ugunsdrošība

Ailu aizpildījums ugunsdrošajās sienās

Lai nepieļautu dūmu un citu degšanas produkta izplatīšanos ugunsgrēka gadījumā, durvis, kas atdala kāpņu telpu no citas nozīmes telpas, aprīko ar pašaizveres mehānismiem un noblīvētām piedurķistēm.

108

MK noteikumi Nr.238 Ugunsdrošības noteikumi 19.punkts.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Komunikāciju šķērsojumi ugunsdrošajās sienās un pārsegumos

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Komunikāciju šķērsojumi ugunsdrošajās sienās un pārsegumos

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Komunikāciju šķērsojumi ugunsdrošajās sienās un pārsegumos

Ēku ugunsdrošība

Konstrukciju spēju saglabāt nestspēju ugunsgrēka izcelšanās gadījumā novērtēšanai, atkarībā no konstrukcijas veida pārbauda:

- konstrukciju ugunsdrošo izolāciju (pārklājums, apmetums, plākšņu apšuvums);
- konstrukcijas stiegrojuma aizsargkārtu;
- plaisas konstrukcijās;
- komunikāciju piestiprināšanas veidu;
- konstrukciju salaidumus;
- deformācijas šuvju aizpildījumu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Neatbilstoša metāla konstrukciju izolācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Metāla konstrukciju korozija

Būvniecības valsts kontroles birojs

Ēku ugunsdrošība

Dzelzsbetona konstrukciju aizsargkārta un armatūras korozija

Ēku ugunsdrošība

Konstatētās nepilnības ugunsaizsardzības sistēmu uzturēšanā

MK noteikumi Nr.238 Ugnisdrošības noteikumi 123.punkts. Ugunsaizsardzības sistēmu pastāvīgi uztur darba kārtībā un ekspluatātē atbilstoši ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu un ražotāja prasībām.

Lietošanas drošība

Ēkas konstrukciju un elementu bojājumi (neatbilstības) ēkas lietotājiem var radīt nepieņemamus nelaimes gadījumu riskus.

Izvērtējot atbilstību lietošanas drošības prasībām* tiek novērtēti šādi riski**:

- slīdēšana
- krišana
- sadursme
- sasitumi
- apdegumi
- elektrotrauma
- eksplozijas radīti ievainojumi
- ēkas konstrukciju un elementu stāvoklis neapdraud personu dzīvību un veselību.

* Būvniecības likums 9.pants Būtiskās būvei izvirzāmās prasības

** Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 9.marta regulas (ES) Nr.305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu 89/106/EEK (turpmāk – Regula), I pielikums

Vērtējums

0	Nav konstatēti lietošanas drošības vai vides pieejamības prasību pārkāpumi.
1	Konstatēti lietošanas drošības vai vides pieejamības prasību pārkāpumi, tomēr tie nerada būtisku risku ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai.
2	Konstatēti lietošanas drošības vai vides pieejamības prasību pārkāpumi, kas rada būtiskus riskus ēkas lietotāju veselībai un/vai dzīvībai.
3	Konstatēti tādi lietošanas drošības vai vides pieejamības prasību pārkāpumi, kas rada nepieļaujamu risku un visā ēkā vai tās daļā ēkas lietošana nekavējoties jāpārtrauc.

Lietošanas drošība

Iekštelpās lietošanas drošība pirmkārt jānovērtē **ēkas telpās**, kas tiek izmantotas publiskiem mērķiem:

- darba telpas,
- mācību telpas,
- apmeklētājiem domātās publiskās telpas

Telpās tiek novērtēti lietošanas drošības riski, kas saistīti ar neatbilstošu konstrukciju un elementu stāvokli:

- margu vai citu norobežojošo konstrukciju trūkuma dēļ pie grīdas līmeņa starpībām, pastāv nelaimes gadījuma risks krītot;
- izdrupuša grīdas seguma dēļ pastāv risks nokrist;
- nelaimes gadījuma risks – saduroties nepietiekama durvju ailas augstuma dēļ

Lietošanas drošība

Lietošanas drošības riski tiek novērtēti arī **ēkas ārpusē**:

- atdalījušos ēkas konstrukciju un apdares elementu iespējamā krišana;
- nenorobežotu ēkas pagraba gaismas bedres dēļ, iespējamā iekrišana.

Lietošanas drošība

Novērtējot lietošanas drošības riskus un iespējamos personu veselības un dzīvības apdraudējumus jāņem vērā dažādi faktori:

- telpu noslodze;
- apmeklētājus raksturojošās īpašības (bērni, veci cilvēki, personas ar ierobežotām pārvietošanās spējām un funkcionāliem traucējumiem);
- telpu apgaismojums.

Tāpat uzmanība tiek pievērta, vai telpas tiek izmantotas atbilstoši projektētajam lietošanas veidam, kā arī, vai tajās nav notikusi patvalīga būvniecība, kas ietekmē lietošanas drošību.

Vides pieejamība

Ēkas konstrukciju un elementu stāvokli attiecībā uz vides pieejamības prasību ievērošanu novērtē, ja ēkas konstrukcijas un elementi ir izbūvēti, lai nodrošinātu vides pieejamības prasības.

Ja šāda izbūve ir veikta, tiek novērtēts konstrukciju un elementu stāvokli, ņemot vērā iespējamo personu veselības un dzīvības apdraudējumu, kas var rasties lietojot ēkas konstrukcijas, elementus un aprīkojumu.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lietošanas drošība

Būtu noderējušas margas

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lietošanas drošība

Nedroši pārvaramie sliekšņi evakuācijas ceļā

03/08/2016 09:59

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lietošanas drošība

Stikla norobežojošo konstrukciju markēšana

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lietošanas drošība

Stikla norobežojošo konstrukciju markēšana

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vides pieejamība Bezjēdzīgais panduss

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vides pieejamība un lietošanas drošība

Dažāda augstuma pakāpieni

24/08/2015

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vides pieejamība un lietošanas drošība

Būtu noderējušas margas

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vides pieejamība Kāpnes un automašīnu stāvvietas

Ekspluatācijas dokumenti

Īpašuma tiesību apliecinoši dokumenti (BIS)

Ēkas kadastrālās uzmērīšanas lieta

- Akti par pieņemšanu ekspluatācijā
- Paskaidrojuma raksts / Apliecinājuma karte / Būvatļauja

Bīstamo iekārtu pases un pārbaudes akti

Patvalīga būvniecība (1)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami,
kā arī būvdarbi,
kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām,
ir kvalificējami kā patvalīga būvniecība.

[Būvniecības likuma 18.panta otrā daļa]

Patvaļīga būvniecība (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

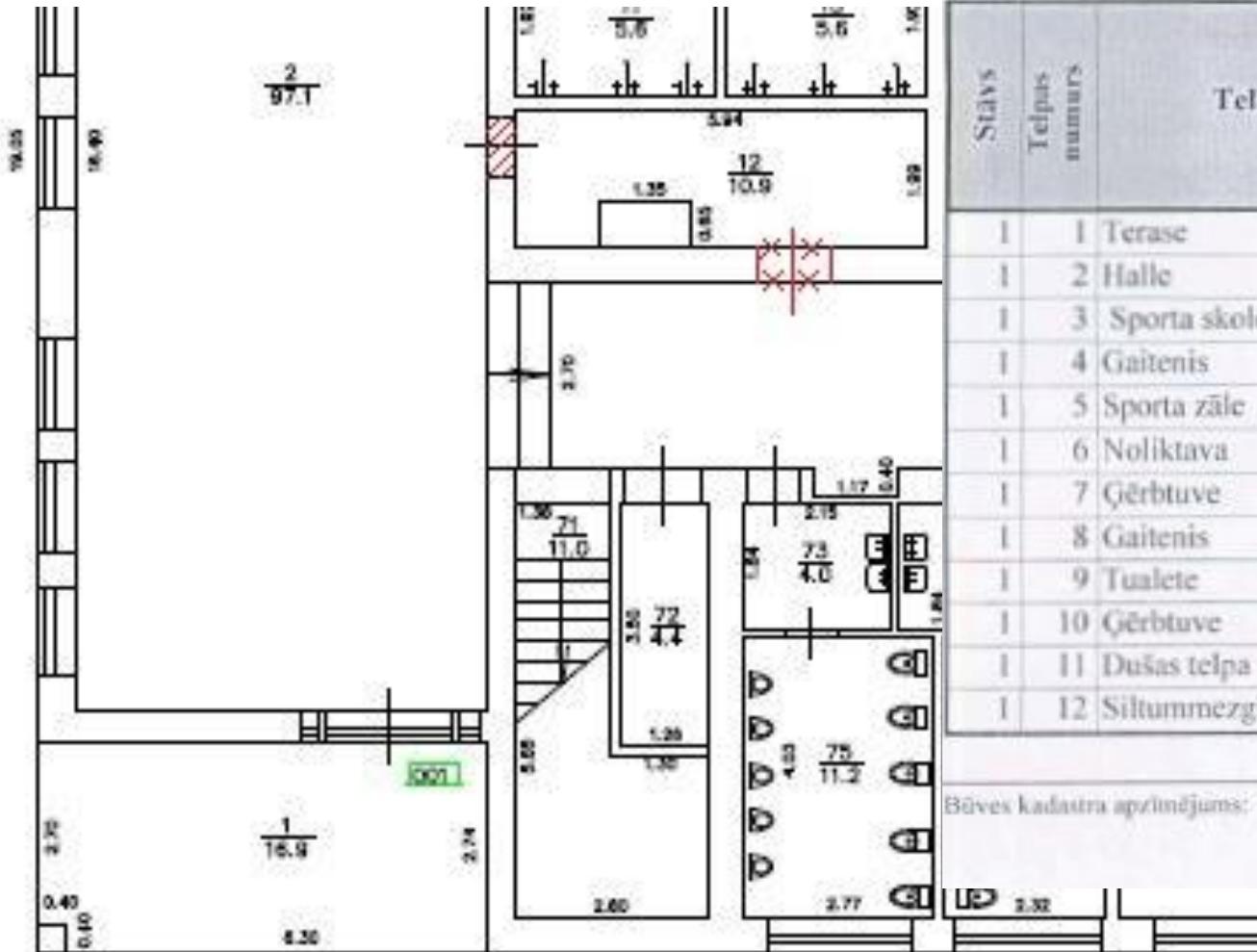
Patvaļīga būvniecība ir arī
būves vai tās daļas ekspluatācija
neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam
vai būvdarbi,
kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas,
ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

[Būvniecības likuma 18.panta otrā daļa]

Patvalīga būvniecība (3)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Sākums	Telpas numurs	Telpas nosaukums	Telpas platība		Telpas augstums	Patvalīgas būvniecības pažīme
			Nedzīvojamā iekštelpa	Nedzīvojamā ārtelpa		
1	1	Terasē		16.9	0.00	
1	2	Halle		97.1	2.60	
1	3	Sporta skolotāju istaba		8.0	2.60	
1	4	Gaitenis		3.5	2.60	
1	5	Sporta zāle		148.4	6.15	
1	6	Noliktava		18.1	2.80	
1	7	Ģērbtuve		18.5	2.80	
1	8	Gaitenis		12.5	2.60	
1	9	Tualete		1.5	2.60	
1	10	Ģērbtuve		14.2	2.60	
1	11	Dušas telpa		5.6	2.60	
1	12	Siltummezgls		10.9	2.80	

Būves kadastra apzīmējums: 740500204133001

Izstrādātā datums: 19.05.2008

Lapa Nr. 3 no 10

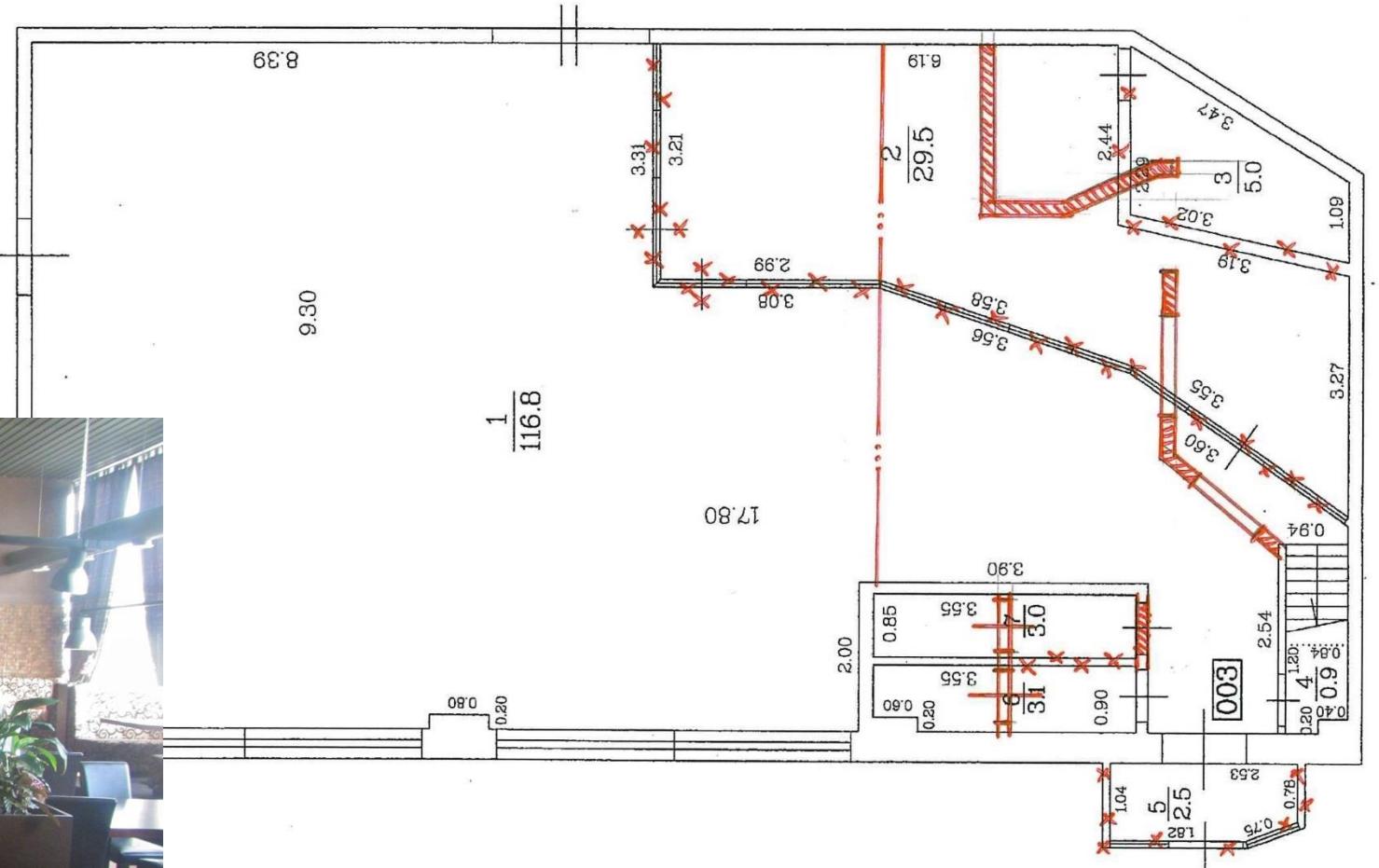
390000466733

Patvalīga būvniecība (4)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Telpas numurs	Stāvs	Telpas nosaukums	
1	1	Klubs - zāle	N
2	1	Spēļu automātu zāle	N
3	1	Noliktava	N
4	1	Pieliekamais	N
5	1	Priekštelpa	N
6	1	Tualete	N
7	1	Tualete	N

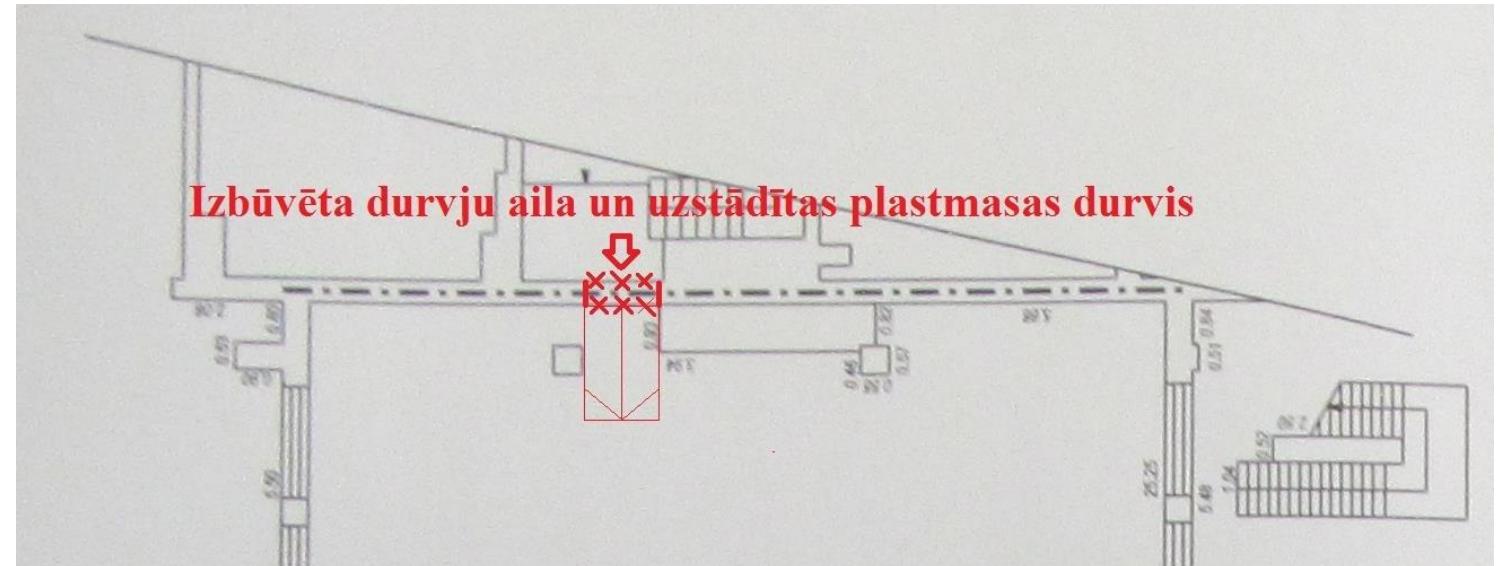

Patvalīga būvniecība (5)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Numurs	Nosaukums	Veids	Stāvs	Augstums (m)	Platība (m ²)	Patvalīgas būvniecības pazīme
1	Halle	4 - Nedzīvojamā iekštelpa	1	3.8	421	Nav

Patvaļīga būvniecība (6)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvdarbus drīkst uzsākt pēc tam,

1. kad būvvalde ir izdarījusi atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietverto projektēšanas nosacījumu izpildi,
2. būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi
3. un būvatļauja kļuvusi neapstrīdama.

[Būvniecības likuma 17.panta pirmā daļa]

Patvaļīga būvniecība (7)

Būvdarbus, kuru veikšanai nepieciešama apliecinājuma karte vai paskaidrojuma raksts, drīkst uzsākt pēc tam,

1. kad būvvalde minētajos dokumentos izdarījusi atzīmi par nosacījumu izpildi
2. un speciālajos noteikumos paredzētajos gadījumos būvvaldē reģistrēti būvdarbu uzsākšanai nepieciešamie dokumenti.

[Būvniecības likuma 17.panta ceturtā daļa]

Patvaļīga būvniecība (8)

Ekspluatācijā pieņemtas ēkas pārbūves, atjaunošanas vai restaurācijas laikā, kā arī inženiertīklu un speciālajos būvnoteikumos paredzētajos gadījumos inženierbūvju būvniecības, pārbūves vai atjaunošanas laikā

to izmantošana pirms pieņemšanas ekspluatācijā ir atļauta ja būvprojektā iekļauts

izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību būvdarbu laikā, izmantošanas nosacījumi,

bet attiecībā uz ēkām —

arī aprēķini par būvmateriālu pieļaujamo svaru un montāžas slodzi uz nesošajām konstrukcijām, kuri iekļauti būvprojekta sastāvā esošajā darbu organizācijas projektā.

Būvniecības valsts kontroles birojs

Patvalīga būvniecība un ekspluatācija

Ar vienkāršotas fasādes atjaunošanas apliecinājuma karti notiek pārbūve

Būvniecības valsts kontroles birojs

Patvalīga būvniecība un ekspluatācija

«izglītība» par «plašizklaidi»

Būvniecības valsts kontroles birojs

Patvalīga būvniecība un ekspluatācija

«tirdzniecība» par «sportu»

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lēmumu pieņemšana

Būvinspektors

BVKB vai Būvvalde

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora lēmums patvalīga būvniecība

Būvinspektoram, uzrādot darba apliecību un augstākas amatpersonas pilnvarojumu, **ir tiesības apmeklēt** fiziskajām un juridiskajām personām piederošās vai to lietošanā esošās **būves un atsevišķas telpas**, lai **kontrolētu ekspluatācijas atbilstību** **normatīvajiem aktiem**, tai skaitā **patvalīgas būvniecības esamību un būves drošumu.**

[Būvniecības likuma 21.panta piektā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora lēmums patvalīga būvniecība

**Lēmums par būvdarbu apturēšanu,
kas ietverts būvinspektora atzinumā,
lēmums par būvdarbu pārtraukšanu vai
lēmums par būvatļaujas atcelšanu, tās
atzīšanu par spēku zaudējušu
izpildāms nekavējoties. Šā lēmuma
apstrīdēšana vai pārsūdzēšana
neaptur tā darbību.**

[Būvniecības likuma 18. panta vienpadsmitā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora lēmums patvalīga būvniecība

**Atzinumā ietverto būvinspektora lēmumu
par būvdarbu apturēšanu var apstrīdēt
Būvniecības valsts kontroles biroja direktoram
viена mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.**

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora lēmums patvaļīga ekspluatācija

Būvi aizliegts izmantot līdz tās pieņemšanai ekspluatācijā, izņemot šā panta trešajā daļā minētos gadījumus. Ekspluatācijā pieņemto būvi izmanto tikai atbilstoši projektētajam lietošanas veidam.

[Būvniecības likuma 21.panta otrā daļa]

Būvinspektora lēmums patvaļīga ekspluatācija

Ekspluatācijā pieņemtas ēkas pārbūves, atjaunošanas vai restaurācijas laikā, kā arī inženiertīklu un speciālajos būvnoteikumos paredzētajos gadījumos inženierbūvju būvniecības, pārbūves vai atjaunošanas laikā **to izmantošana pirms pieņemšanas ekspluatācijā ir atļauta, ja būvprojektā iekļauts izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību būvdarbu laikā, izmantošanas nosacījumi, bet attiecībā uz ēkām — arī aprēķini par būvmateriālu pieļaujamo svaru un montāžas slodzi uz nesošajām konstrukcijām, kuri iekļauti būvprojekta sastāvā esošajā darbu organizācijas projektā.**

[Būvniecības likuma 21.panta trešā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Būvinspektora lēmums patvalīga ekspluatācija

Būvinspektoram ir tiesības apturēt būves ekspluatāciju, ja konstatēta būves patvalīga ekspluatācija pirms tās pieņemšanas ekspluatācijā, vai ierosināt birojam vai būvvaldei apturēt būves ekspluatāciju, ja būve vai atsevišķa telpa tiek izmantota neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam

[Ministru kabineta noteikumi Nr.500 «Vispārīgie būvnoteikumi» 143.2. punkts]

Būvinspektora lēmums patvaļīga ekspluatācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Atzinumā ietverto būvinspektora lēmumu
par patvaļīgas ekspluatācijas apturēšanu var apstrīdēt
Būvniecības valsts kontroles biroja direktoram
viена mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.**

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Paldies visiem par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!**

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv

Būvniecības valsts kontroles birojs

5. SADAĻA

BŪVJU EKSPLUATĀCIJAS UZRAUDZĪBAS IETVAROS BVKB PIENĒMTAIS LĒMUMS

Kontroles departamenta
Administratīvās nodaļas vadītāja
Kristīne Griga

Administratīvā akta izdošanas pamats

Būvniecības valsts kontroles birojs

BVKB būvinspektora atzinumā fiksēts pietiekams faktu apjoms, uz kuru pamata BVKB var pieņemt kādu no Būvniecības likuma 18.panta piektajā daļā un 21.panta septītajā daļā minētajiem lēmumiem

patvalīgā būvniecība

ēkas bīstamība

Patvaļīga būvniecība

- Lēmumu pieņem būvinspektors
- Lēmumu pieņem BVKB (BL 18.panta 5.daļa)

Patvaļīga būvniecība ir:

- Būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami;
- būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām;
- būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam
- būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem.

Būves bīstamība

Mehāniskā stiprība un stabilitāte

netiek izraisītas šādas sekas:

- visas būves vai tās atsevišķu daļu sabrukums;
- ievērojamas deformācijas, kas pārsniedz pieļaujamās robežas;
- citu būves daļu vai savienojumu vai uzstādīto iekārtu bojājums nesošas konstrukcijas deformācijas dēļ;
- bojājums, kas ir neproporcionalns cēlonim, kas to izraisījis.

Lietošanas drošība un pieejamība

netiek izraisīts nelaimes gadījumu vai zaudējumu risks:

- slīdēšana
- krišana
- sadursmes
- apdegums
- nāvējošu elektrošoks
- eksplozijas radīti ievainojumi
- zādzības ielaužoties
- nodrošināta būves pieejamība un izmantošanas iespēja personām ar invaliditāti

Būvniecības valsts kontroles birojs

BVKB atzinuma kopvērtējums

3 – konstatētas būtiskas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu

2 – konstatētas atkāpes no prasībām, kas ietekmē ēkas drošumu/ konstatēta patvaļīga būvniecība

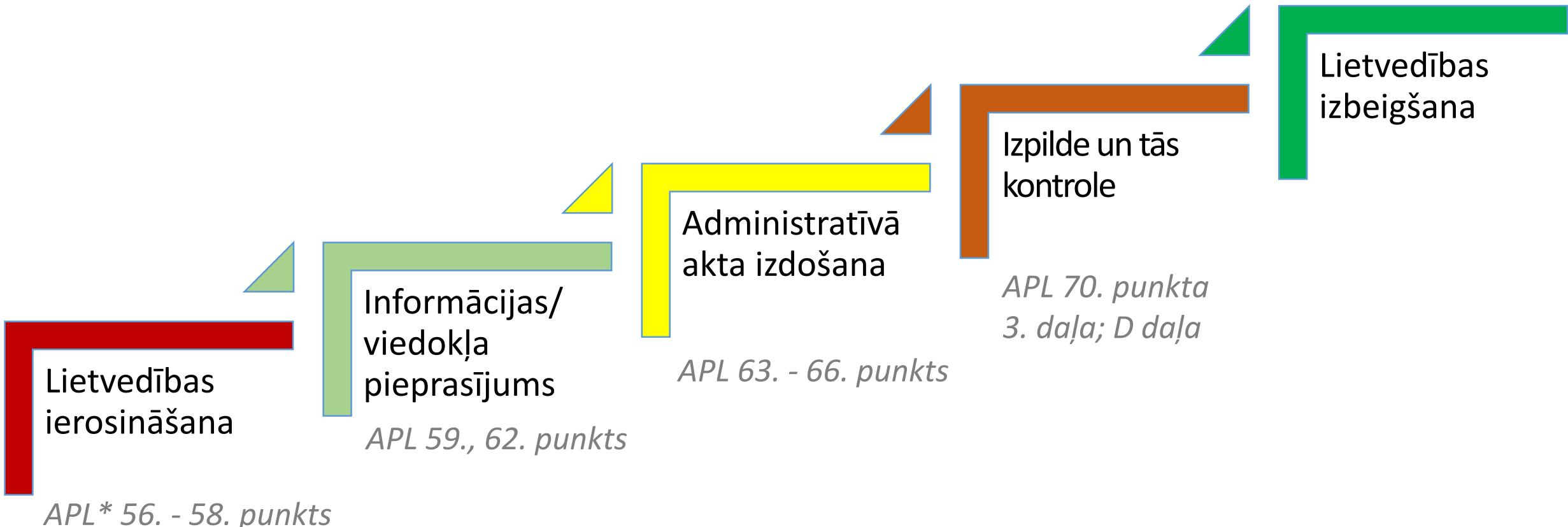

0/1 – nav konstatētas nedrošuma pazīmes vai konstatētas atkāpes no prasībām, kas neietekmē ēkas drošumu

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvā lietvedība

* Administratīvā procesa likums

Informācijas pieprasījums

- Iegūstot informāciju, iestāde var izmantot visas tiesiskās metodes,
  - *arī iegūt informāciju no:*
    - administratīvā procesa dalībniekiem
    - citām institūcijām
  - *kā arī ar:*
    - liecinielu
    - ekspertu
    - apskates
    - dokumentu un cita veida pierādījumu palīdzību
- Ja iestādei nepieciešamā informācija ir nevis administratīvā procesa dalībnieku, bet gan citas institūcijas rīcībā, iestāde to iegūst pati, nevis pieprasa no administratīvā procesa dalībniekiem

[Administratīvā procesa likuma 59. panta otrā daļa]

Viedokļa pieprasījums

- Adresāta vai trešās personas viedoklis tiek pieprasīts, ja tiek lemts par nelabvēlīga administratīvā akta izdošanu
- Viedokļa un argumentu noskaidrošana nav nepieciešama, ja:
  - 1) ir steidzamība un jebkura kavēšanās tieši apdraud valsts drošību, sabiedrisko kārtību, vidi, personas dzīvību, veselību vai mantu;
  - 2) ir objektīvi mazsvarīgs gadījums;
  - 3) viedokļa noskaidrošana nav iespējama vai nav adekvāta

[Administratīvā procesa likuma 62. panta pirmā, otrā daļa]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Viedokļa pieprasījums un judikatūra

- Administratīvā procesa dalībnieku uzklausīšana ir viens no svarīgākajiem procesuālā taisnīguma nodrošināšanas līdzekļiem. Loģiskais pamatojums prasībai pēc uzklausīšanas ir apstāklī, ka uzklausīšanas stadijā jau pirms lēmuma pieņemšanas ir iespējams noskaidrot visas domstarpības un atrast pareizāko risinājumu (*14.05.2009. spriedums Nr. SKA-59/2009*).
- Uzklausīšanas pienākums pastāv visos gadījumos, kad iestādei ir jāizdod administratīvais akts, izņemot vienīgi situācijas, kad tas nebūtu adekvāti (piemēram, steidzamos gadījumos) vai lietderīgi. Privātpersonas uzklausīšana ir gan daļa no labas pārvaldības principa izpausmes, gan arī faktu un tiesību apsvērumu iegūšanas metodēm (*30.10.2012. spriedums Nr. SKA-5/2012*).
- Uzklausīšanas pienākuma neizpildīšanas sekas ir administratīvā akta apstrīdamība. Tā ietekmē administratīvā akta atcelšanu tikai tiktāl, ciktāl uzklausīšanas pienākuma neievērošana varēja novest pie satura ziņā citāda administratīvā akta izdošanas (*13.01.2012. spriedums Nr. 42/2012*).

Būvniecības valsts kontroles birojs

Administratīvais akts vai lēmums?

1) obligātais administratīvais akts

(*BL* 18. panta 5. daļa*)

2) brīvais administratīvais akts

(*BL 21. panta 7. daļa*)

3) lēmums par lietas izbeigšanu
faktu trūkuma vai nelietderīguma dēļ

Administratīvā akta izdošanas termiņi

Būvniecības valsts kontroles birojs

- **Nekavējoties** *ja situācijas nerisināšana var radīt draudus personu veselībai, dzīvībai, īpašumam, videi*
- **1 mēneša laikā** *ja saņemts iesniegums*
- **4 mēnešu laikā** *ja objektīvu apsvērumu dēļ nav iespējams lēmumu pieņemt viena mēneša laikā*

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lietderība

Apsverot lēmuma pieņemšanas lietderību un tā saturu tiek vērtēts vai:

- mērķa sasniegšanai ir nepieciešama lēmuma pieņemšana
- lēmums ir piemērots, lai sasniegtu tiesisku mērķi
- lēmuma izdošana ir nepieciešama
- lēmums ir atbilstošs

[Administratīvā procesa likuma 66. pants]

Samērīgums

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Satversmes tiesa ir secinājusi, ka no Satversmes 1. pantā ietvertā demokrātiskas republikas jēdziena izriet visu valsts institūciju pienākums savā darbībā ievērot samērīguma principu.
(Satversmes tiesas 24.03.2000. spriedums lietā Nr. 04-07(99))
- Administratīvās lietvedības ietvaros, kad BVKB ir jāizdod obligātais administratīvais akts, BVKB vērtē tiesisko seku samērību (saprātīgumu).
(Pamats – Satversmes tiesas lēmums lietā Nr.2006-41-01)

BVKB lēmumu veidi

BVKB rīcība
ekspluatācijas
uzraudzības
ietvaros

Lēmums par
bīstamības
novēršanu
(BL 21.panta 5.daļa)

Lēmums par
patvaļīgās
būvniecības radīto
seku novēršanu
(BL 21.panta 7.daļa)

Jāatjauno iepriekšējais
stāvoklis

Būvniecību var turpināt,
izstrādājot
dokumentāciju

Jāveic tehniskā izpēte

Jānovērš bīstamība

Ēkas ekspluatācijas
aizliegums

Ekspluatācijas aizliegums
(patvaļīga būvniecība)

Administratīvā akta izpildes kontrole (1)

Būvniecības valsts kontroles birojs

- Administratīvais akts stājas spēkā ar tā paziņošanas brīdi adresātam atbilstoši Paziņošanas likumam
- Administratīvo aktu var apstrīdēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, bet, ja rakstveidā izdotajā administratīvajā aktā nav norādes, kur un kādā termiņā to var apstrīdēt, - viena gada laikā no tā spēkā stāšanās dienas

[Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmā un otrā daļa un 79. panta pirmā daļa]

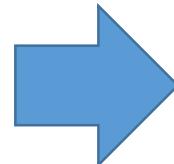

Administratīvā akta izpildes kontrole (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

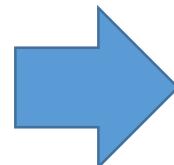

Lēmums izpildīts
termiņā

Administratīvā lieta tiek
izbeigta

Lēmums izpildīts
daļēji, bet nav
lūgums par
izpildes termiņa
pagarināšanu

Izpildītajā daļā
administratīvā lieta tiek
izbeigta un tiek uzsākta
pies piedu izpilde

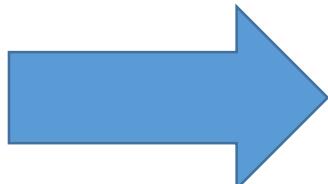

Administratīvā akta izpildes kontrole (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Lūgums
pagarināt/
atjaunot
izpildes
termiņu

- Pamatots – administratīvā akta labprātīgas izpildes termiņš tiek pagarināts/ tiek noteikts jauns termiņš administratīvā akta izpildei
- Nepamatots – tiek atteikts un uzsākta pies piedu izpilde
- Daļēji pamatots – administratīvā akta labprātīgas izpildes termiņš tiek pagarināts/ atjaunots, daļēji apmierinot lūgumu, vai tiek uzsākta tā pies piedu izpilde

Administratīvās lietvedības izbeigšana

Būvniecības valsts kontroles birojs

- BVKB lēmums izpildīts labprātīgi
- BVKB lēmums izpildīts piespiedu kārtā
- Mainījušies lietas faktiskie, tiesiskie apstākļi

Būvniecības valsts kontroles birojs

Piespiedu izpilde

Ja adresāts BVKB **noteiktajā termiņā nav izpildījis lēmumā ietverto**, ir pamats uzsākt administratīvā akta piespiedu izpildi

Piespiedu izpilde neaptur administratīvā akta izpildi

Piespiedu izpildes nosacījumi (1)

Piespiedu kārtā var izpildīt administratīvo aktu, kas:

- Stājies spēkā
- Kļuvis neapstrīdams
- Nav izpildīts labprātīgi

Piespiedu izpildi nevar veikt, ja kopš administratīvā akta spēkā stāšanās pagājuši vairāk nekā trīs gadi

[Administratīvā procesa likuma 360.panta pirmā un ceturtā daļa]

Pies piedu izpildes nosacījumi (2)

Būvniecības valsts kontroles birojs

Pies piedu izpildes **izmaksas sedz adresāts**. Ja adresāts labprātīgi nesamaksā pies piedu izpildes izmaksas, to izpildei izdod izpildīkojumu

[Administratīvā procesa likuma 364.pants]

Būvniecības valsts kontroles birojs

Brīdinājums

Par jebkuru plānoto administratīvā akta pies piedu
izpildi adresāts vispirms ir rakstveidā jābrīdina

Brīdinājumu var iekļaut pašā administratīvajā aktā, un tas stājas spēkā vienlaicīgi ar administratīvā akta spēkā stāšanos, vai izdot kā atsevišķu dokumentu

[Administratīvā procesa likuma 361.panta pirmā un otrā daļa]

Piespiedu izpildes veidi (1)

Administratīvo aktu var izpildīt piespiedu kārtā, piemērojot:

- **Piespiedu naudu** – uzliek ar izpildiestādes izpildīkojumu. Var uzlikt atkārtoti, līdz adresāts izpilda administratīvo aktu.

[Administratīvā procesa likuma 370.pants]

- **Aizvietotājizpildi** - administratīvo aktu izpilda izpildiestāde pati, cits publisko tiesību subjekts vai privātpersona (izvēlas Publisko iepirkumu likumā noteiktā kārtībā un slēdz līgumu par administratīvā akta izpildi)

[Administratīvā procesa likuma 369.pants]

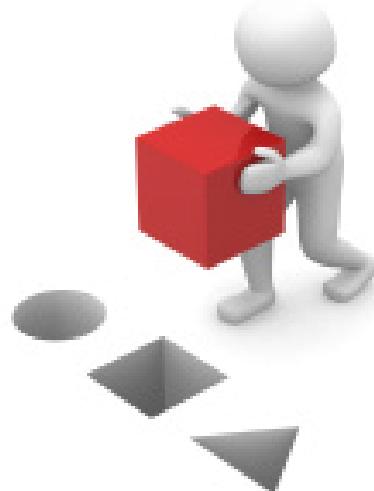
- **Tiešo spēku** – administratīvā akta izpilde jāpanāk ātri un nav citas iespējas. To var pielietot izpildiestāde pati vai uzdot to darīt policijai un normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos arī citai institūcijai kā palīgizpildiestādei.

[Administratīvā procesa likuma 371. un 372.pants]

Piespiedu izpildes veidi (2)

Piespiedu izpildes līdzekli izvēlas, pamatojoties uz ārējo normatīvo aktu un ņemot vērā **lietderības apsvērumus**, proti, jāizvēlas visefektīvākais un vienlaikus adresāta intereses vismazāk skarošais veids un tā konkrētā forma, kas rada vismazākās izmaksas

[Administratīvā procesa likuma 368.panta otrā daļa]

Piespiedu nauda (1)

Nosakot piespiedu naudas summu, jāievēro **samērīguma princips**, it sevišķi jāņem vērā **adresāta mantiskais stāvoklis**.

Minimālā piespiedu nauda ir **10 euro**, bet maksimālā — **1425 euro**.

Termiņu piespiedu naudas samaksai nosaka iestāde.

Piespiedu naudu **var uzlikt atkārtoti**, bet ne agrāk kā 7 dienas pēc iepriekšējās reizes, līdz adresāts izpilda administratīvo aktu.

[Administratīvā procesa likuma 370.panta otrā un trešā daļa]

Pies piedu nauda (2)

Izpildīkojumu **var apstrīdēt** vai pārsūdzēt **7 dienu laikā**, ja:

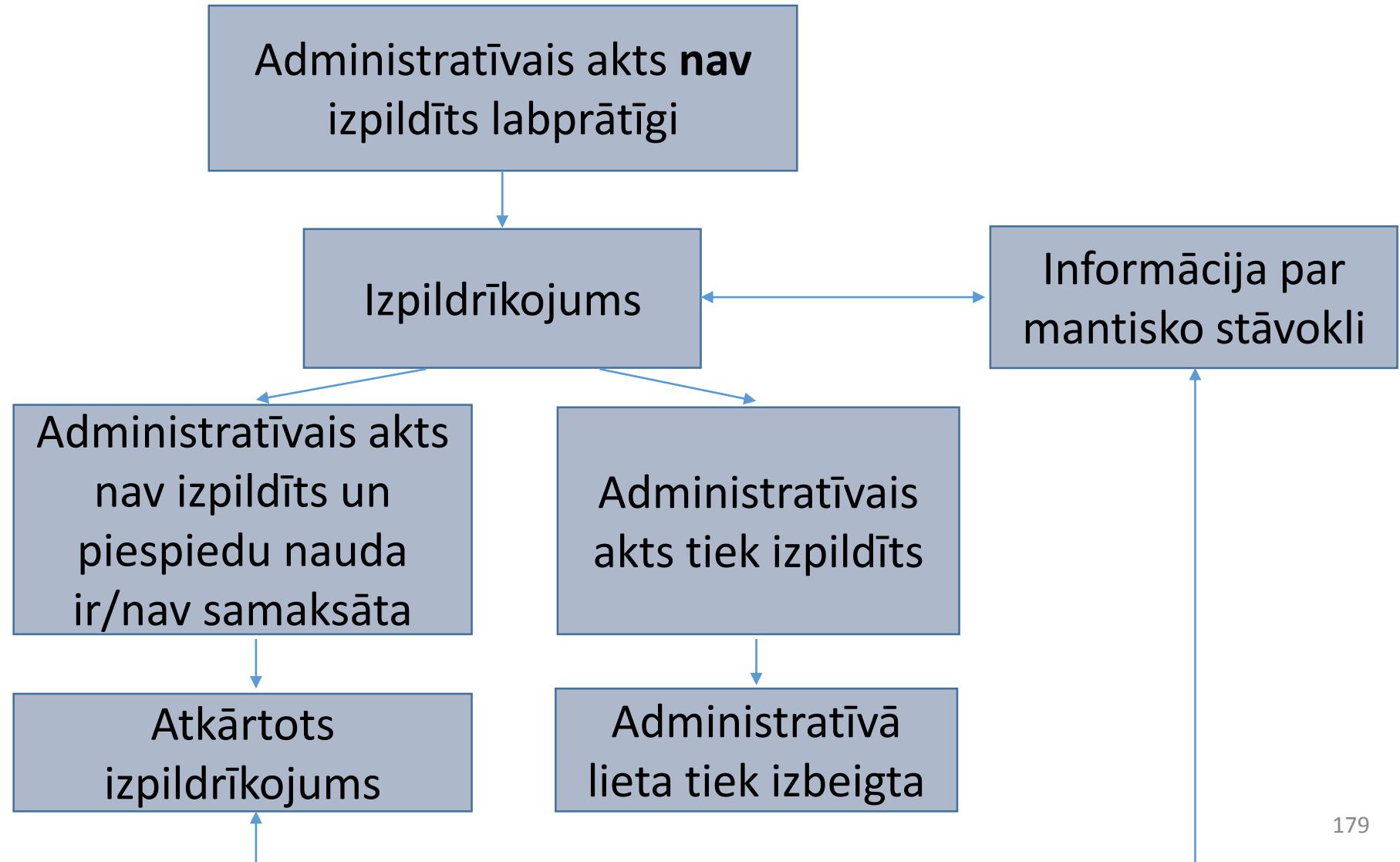
- Tajā nav ietvertas Administratīvā procesa likuma 370.panta ceturtajā daļā minētās sastāvdaļas
- Administratīvais akts jau izpildīts labprātīgi
- Pies piedu naudas summa nav samērīga

Ja pies piedu nauda netiek samaksāta labprātīgi, izpildīkojumu **izpilda pies piedu kārtā**, rakstveida pieteikumu un izpildīkojuma oriģinālu nosūtot zvērinātam tiesu izpildītājam

[Administratīvā procesa likuma 370. panta sestā un septītā daļa]

Piespiedu izpildes process

Būvniecības valsts kontroles birojs

**Paldies visiem par uzmanību!
Plāno – kontrolē – iedziļinies – rīkojies!**

Vairāk informācijas
www.bvkb.gov.lv